

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 25 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Első sorban heti sor egyezer 20 fill.
Minden következőnél 16 fillés.

Készítés heti sor 40 fillés.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. ■
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, november 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kezdi már
- Letartóztatott postatolvaj.
- Kossak Sándor regényes származása.
- Kettős gyilkosság Pozsonyban.
- Szerelmi dráma két halottal.
- Rablógyilkos szövetkezés Fischer Elíz ellen.
- A Máv. Dalegylet ünnepe.
- A rejtelmes „apáca.”

A parlament feladatai.

Arad, november 13.

A magyar állam komoly gazdasági és pénzügyi problémái visszatértek az első napokban, amelyek a parlamentnek munkaképességét visszaadták. A költségvetés előadója, Hegedüs Loránt vetette felszínre, a parlament érdeklődése és kötelességtudása elé ezeket a nagy, jelentőségben igen erős kérdéseket. A költségvetést szinte ezzel a fentartással ajánlotta elfogadásra az előadó, hogy bárha a költségvetés mérlege és harmóniája kedvező is, azért az ország adópolitikáját fejleszteni kell és hogy a szeszadó, a dohánymonopólium, a hadmentességi díj és a progresszív örökösödési adó területein kell az adópolitikai fejlődést megkeresni.

Ezek közül a jövő évi budgetben a szeszadó kérdése már elintézett dolog. A szeszadó teljes mértékének igénybe vétele által a jövő évi költségvetés bevétele már 14,910.000 koronával emelkedtek. Hasonló módon nyert elintézést a dohánymonopólium is, a dohányárak áremelése címén a

bevételi előirányzat 15,700.000 koronával emelkedett. A hadmentességi díj kérdését csak az új véderőjavaslat törvénybe iktatása után lehet rendezni, a progresszív örökösödési adó előmunkálatai pedig folyamatban vannak.

Igen fontos és mindnyájunkat közvetlenül érdeklő adópolitikai tervek ezek; de még ezeknél is fontosabb az a tény, hogy 1913. január 1-én életbe kell léptetni az egyenes adók reformját. Erről a reformról azt mondja Hegedüs Loránt, hogy ez egy nagy fordulat, mely minden államadópolitikai történetében a legnagyobb nehézségekkel volt keresztülvihető.

A reform, amint ismeretes, a hozadéki adókról átmegy az egyéni jövedelem progresszív megadóztatására. Eddig az adóalany a tárgyban összpontosult, jövőre a személy egyéni jövedelmében fog összpontosulni.

Ez a legtokéletesebb adórendszernek bizonyult. Poroszországban alkalmazták először s ma már minden művelt állam elfogadta.

Igen ám; de amikor Poroszország életbeléptette a személyes jövedelmi adót, — olyan gazdag pénzügyi viszonyok között állott: a régi kereseti adókat és az összes hozadék adókat is mind átengedhette a községeknek. Más államok nem voltak ugyan ilyen kedvező helyzetben, mikor az új adórendszert életbeléptették; de valamennyire mégis nélkülözni tudták a dologi adójövedelmeket. Mi, fájdalom, nem vagyunk ilyen kedvező helyzetben, mert mi csak az

általános jövedelmi pótdótot törölhetjük a régi adónemekből most, mikor a modern adórendszert fogjuk életbeléptetni.

Az életbeléptetés legnagyobb nehézsége az lesz, hogy az adóbevallás kényszerét fogja alkalmazni az állam az adózókkal szemben. Eddig az adójövedelem eltitkolása nálunk napirenden volt. Nem is csoda, hiszen olyan magas adókulcsot alkalmazotta bevallott jövedelem után az adó kivétel, hogy ilyen kulcs mellett az adóterhet elviselni képtelenség lett volna. Az új törvény mérsékelt kvótát követel; de a legszigorubb büntetéssel sújtja az eltitkolásokat.

A bevallási kényszer végrehajtása, bizony zaklatással jár; de ha az adóteher igazságos megosztását és az igazi progresszivitást keressük, nélkül a zaklatás nélkül sohasem fogjuk megtalálni.

A bemutatott pénzügyi bizottsági javaslatot eddig az ellenzéki pártok legjelentékenyebb két szakembere, Déry Zoltán és Földes Béla bírálták meg felszólalásaikkal.

Rendkívül érdekes és a közhangulatra megvilágító nyilatkozatokat tettek mindketten a vita során. Földes Béla nyíltan kimondta, hogy: az ellenzék az obstrukcióval nem a kormányt akarta megbuktatni, hanem a katonai javaslatokat ítélte csak el. Déry Zoltán pedig ezeket mondta: „En merem állítani, hogy a béke összes előfeltételei megvannak; megvannak nem egyes pártokban, nem

Őszi éjszakák.

Írta: Mányiné Prigl Olga.

Odakint egyhangu suhogással csapkodják az esőcseppek a lehullott faleveleket. Mély, szinte fullasztó sötétség körös-körül. Olykor nagyot koppan az üveg a laza ráámában s távol valamely rozoga kutyagat csikorgat a szél. Csattan is néha. Egy-egy nyitvafelejtett ajtó csapódik ki a be, háromszor, négyszer egymásután.

Nyolc óra, de ilyenkor ősszel és falu helyen este van, öreg este. Arra való, hogy e földi lét vándora mentől előbb tegye félre a gondját annak, hogy e világon van. Nincs is annál nagyobb boldogság. Aludni csupán, mélyen, még csak nem is álmodni mellé. Micsoda kincsét bír az, aki még aludni tud! Aki a párnájába mindent eltemethet, vak, süket és érzéstelen öntudatlanságába.

A páros nyoszolyára erős, tiszta világosságot vet a függő-lámpa barátságos, sárgás fénye. A fülig huzott paplan szélei alól puha, barna hajcsomók kandikálnak ki, lejjebb egy helyes fitos orr s egy félig nyitott, pihegő piros kis szája. Két apró barna kéz támasztja fektében az energikus, dacos kis állat, melyen túl nyulánk, karosu testű gyerekleány szilfid körvonalait mutatja a lágyan simuló takaró. A másik ágy még érintetlen. Kacér, esipkés bedra

kivillan a sötét keretből, puhán, hivatagón. A barna fej megmozdul ott a másik ágyban s közelebb buvik az anyja fészkéhez. Halkan, vigyázva áll fel az asszony s szeretettel betakarja azt a kis vékony testet.

Ketten vannak az egész házban, körös-körül is jó messzire van emberlakta hely. Az egyik oldalon magányos, üres, nagy kőépület, a másikon elhagyott kert, kidőlt, bedőlt kerítéssel. A kiáltását se hallanók meg egyhamar, a halálsikoltását sem. Ki is törődne velük? — Ki félti őket? — Senki. Aztán mitől is félnének? — Lopni csak a gazdag emberekhez járnak. Mit lopnának a szegény özvegy-asszonytól, akinek nincs egyebe az egészséges testénél, a magát jóhoz, rosszhoz alkalmazni tudó egyforma kedvénél.

A kislánya ruháit, abécés könyvét, telefirkált palatábláját rakogatja el szép rendjébe, aztán lebontja a haját s egy-két másodperc múlva eloltja a világot.

Az eső esik odakünn egyre. Az ablakfüggöny meg-meglebben a szélről.

Az asszony nyitott szemmel bámul az éjszakába. Valamikor nagyon félt volna így egyedül. Elképzelte, hátha betörné valaki az ablakot, valaki, aki lopni akar s mert nem volna mit, bosszúból megölné. Óh, hogy remegett, hogy keresett menedéket a nagyobbánál, az erősebbnél! Hogy bizott másban, hogy hitt min-

denkinek! Azóta megtanulta, hogy nem azok az igazi tolvajok, rablók és utonállók, akik posványos szakadékokban, eserjés gátoldalokban, vagy a kukoricásban bujdokolnak, vagy azok, akik rabruhában öntözik a törvényszéki palota kertjét és gyalogjáróját. Amazok büntetlenül, sőt bizonyos tisztelettel körülvéve járnak, kelnek az emberek között, bizonyára magasabb fejhordással, mint társaik, akiket látatlan me:raboltak. Mert hogyan is szerepelhetne „corpus delicti”-ként az a fényugár, amit egy olyan lélekrabló valaki szeméből lopott el, vagy az a mosolygás, amit hiu kárörömmel tulajdonított el a másik ajkáról? Pedig ezek sokkal drágább dolgok, mint akármi más érték.

A lelkek világának rablói és betörői ezereféle változatban élnek és élőködnek s munkájukban szinte táplálja és elősegíti őket a sokszor fonák társadalmi szokás, álerköles és álhumanitás.

Ezek a rablók is éhesek mindig. Éhesek a más boldogságára, szerelmére, becsületére, szíval mindenre, amit az önszeretet és hiúság tultengésében követelődöz „én”-jük megkíván...

Igy bölcselkedik nagy egyedülvalóságában a koraélt asszony s mintha keserűség fojtogatná a torkát, köny égetné a szemét: A sötét ablak ide-oda libbenő függönyén képek jelennek meg előtte. Csöndes tragédiák, dráma-törredékek, rózsáligetek, gyászfátyolba takarva.

egyes egyénekben, hanem a többség és az elvezék tagjai tulnyomó részének egyező felfogásiban, mert a békének nem lehet alapja semmiképen az, hogy egyiknek vagy másiknak az akarata az ellenfelre erőszakoltassék, a békének komoly célja csak egy lehet, megegyezést biztosítani ezekben a kérdésekben, olyan állapotokat idézni elő, amidőn valódi parlamentáris kormányzat következik, amikor a kisebbség kénytelen a többség jogait respektálni, mert a nemzet seprí el azt a kisebbséget, amely a többség jogát kétségbe vonja.

En anélkül, hogy feltételeket szabnék, hogy terveket kovácsolnák, csak rámutatni akartam arra, hogy a béke lehető, de nézetem szerint a békének meg kell lennie, mert ezt követeli a nemzet érdeke és merem állítani, követeli ép úgy a korona érdeke is. Ez a fegyverszünet, amelyet nem egyikünknek, vagy másikunknak az akarata, hanem a törvények tisztelete hozott létre, szolgál arra, hogy azok, akiket illet, a béke létrejövételének feltételeit megbeszéljék. Hála és tisztelet fogja illetni azokat, akik ebben közreműködnek és a nemzet ítélete el fogja söpörni mindazokat, akik a békének gátjai akarnának lenni.

Hát íme a bemutatott jövő évi költségvetés normális mederben megindult tárgyalása olyan nyilatkozatokat váltott ki épen az obstruáló vezérekből, — melyek remélni engedik, hogy a fegyverszünet után igazi béke lesz, mely megteremti az alapját a hasznos munkálkodás lehetőségének.

A nádudvari képviselőválasztás. Ma volt a nádudvari kerületben a képviselőválasztás. A Papp Elek gondnokság alá helyezése miatt megüresedett mandátumért György Endre munkapárti és Veszprémy István Justh-párti jelölt küzdöttek. Nagyszámu rendőrséget és csendőrséget koncentráltak a választásra.

12 órakor a szavazatok a következő arányban oszlottak meg:

György Endre	210
Veszprémi	167

Jönnék, jönnék egymásután sorba. Jönnék elsőbb a családfenntartás küzdelmei, ami a gyermekleány nyakába szakadt, ellopva tőle a fiatal kor minden örömét. Később a beteg férj mellett eltöltött mártírium, a halál látásának tragikumuma s ismét a gyermekei s a maga lélfenntartási küzdelme.

Szervezete kibirta. Ruganyosan, egészségesen győzedelmeskedett felette. Épen került ki a harcból, megrakva lelkét a tapasztalás tengerkincsével, elhullajtott könyvek igaz gyönyögyeivel. S aztán, azt hitte, a boldogsággal van találkozása s ez a boldogság hosszú lesz, hosszú, hisz oly régen várt rá, sejtelve ott virárait a lelke mélyén évek óta. Az elkésett tavasz ezer virággal átszőtt ábrándos öröme egyszerre szorította karjai közé a forró, perzselő nyárral. Messiása lett a férfi, csókolta a lába porát, ujjongott s remegett érte egyszerre. Rá bízta minden kincsét, talán még azt is, ami nem volt az övé, hanem a gyerekei, — a jóhirnevet, becsületét. S aztán egyszer csak jött a tolvaj. Asszony volt e vagy leány? — ki tudja. Karikagyűrűt viselt az ujján, — mondta, vőlegénye van. Ugy esuszott közéjük, mint a kigyó. Mint a ki a földön kuszva eljött gyönyörködni aében, a mi az éghez van közel. Valami zöldszinű, kéjes fény lobogott szemeiben, a mikor forró, sóvár lehelletével egyre közelebb furakodott. Csókra fölajánlott ajka azt látszott mondani: néma az aramat, nem az özvegyi fátyolomat csalom meg én az elkövetkezendő hűség eskömet hazudom le előre. S mindezt érted, te

Az elnök 15 órára tüzte ki a zárórát. Éjjel jelentik: A nádudvari kerület 188 szótöbbséggel Veszprémy Istvánt választotta képviselőjévé.

Kezdik már.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 13

A Ház ülése ma egy kis összecsapással kezdődött. Az elnöklő Návay Lajos ugyanis az elnöki bejelentések során néhány kérvényt egyenesen a kérvényi bizottsághoz utasított a nélkül, hogy erre nézve a Háznak javaslatot tett volna. A függetlenségi pártion megütődtek az elnök eljárásán s előbb Justh Gyula, aztán Polónyi Géza, majd Batthyány Tivadar gróf azt hangoztatták, hogy az eddigi gyakorlattal s a házszabályok rendelkezéseivel nem egyeztethező össze a kérvények ilyen kezelése. Az elnöknek — mondták — föltétlenül javaslatot kell tennie, hogy a Ház határozhasson, másképen a kérvények nem kerülhetnek a bizottságok elé.

Návay Lajos elnök elismerte, hogy Berzeviczy Albert csakugyan úgy kezelte a házszabályokat s ehhez a felfogáshoz ő, mint elnök az egységes eljárás kedvéért hozzájárult, egyéni nézete azonban mindig az volt s most ezt érvényesíti, hogy a kérvények minden javaslatlétel és vita nélkül a bizottságokhoz utasítandók. Az elnök kijelentése nem nyugtatta meg az ellenzőket s Justh Gyula és Polónyi Géza ismételten tiltakoztak az elnök értelmezése ellen, kijelentették, hogy alkalomadtán visszatérnek a dologra és sürgetni fogják az eddigi gyakorlat megtartását.

Justhék a folyosón is hangoztatták, hogy Návay eljárása ellenkezik azzal a megállapodással, melyet az ellenzékkel kötött s amely úgy szólt, hogy az elnök javaslatot tesz ugyan a kérvényekről, csak az ellenzék esetleges ellenindítványaira nem rendel el a névszerint való szavazást.

A Ház e vita után a költségvetés tárgyalását folytatta.

Batthyány Tivadar gróf a költségvetés rövid bírálata után azt fejtegette, hogy a véderő-reform nem választható el a választójog reformjától. A függetlenségi párt nem zárkózik

érted egyedül! Te szakajtod le a rőzsát, másnak már csak az elhullajtott szirma jut. Hagyd ott a könyvekkel kirakott hűvös lugasokat, hol a leforróbb nyárban is visszajárnak a kísértetek. Jer az örömök templomába, ahol te leszel az én esodatevő szentem!

Es ment a férfi mintegy megbüvölve a kigyóleány után és utjában eldobálta mind a kincseket és hogy annak a másiknak mentől jobban kedvébe járhatson, elmúlt szereleme fehérrés és piros virágait is mind a leány lába elé rakta, aki dicsekedve kihordta azokat a pióra és beletaposta a sárba...

Es mit tett az asszony? A megrabolt, a gyáva asszony? Nemes bosszúval utánok sepete a többi emléket is.

Négy fal, üres templom maradt a lelke. Nem egyhamar kerül tolvaja. Csak az őszi éj szakák magányos hangulata huzza meg magát benne, a csöndes rezignáció, a fásult nemtörődomség jótékony szelleme. A feltámadt köteleességérzet szigorú, apostoli alakja, akinek kezére támaszkodni biztos és jó, ha érdes is kissé.

Hajnalodik. Mír csak a kopasz galyakról szivárog a köd. Az asszony mintha valami rossz álomból ébredne, risztán simítja végig égő homlokát s menekülve huzódik oda az álmában is őt kereső, hízog kis barna férjhez:

— Ez, ez az enyém! — örökre az enyém!

Pedig...

ugyan el attól, hogy bizonyos átalakítások és javítások már most történjenek a hadsereg szervezetében így a bünvádi pörrendtartás humanisztikus intézkedései életbeléptendők, de maga a mélyreható reform s a nagy véradó és költségemelés dolgában csak a népparlament lehet illetékes.

Szabó István (nagyatádi) ugyancsak a választójog sürgősségét hangoztatta. Hibáztatta az állami alkalmazottak létszámának folytonos szaporítását s a tisztviselők szakadatlan fizetésemelését. A szeszdó emelését elsősorban a kiszakadóosztály érzi meg, amelyet az újabb törvények elütöttek a jövedelmező szeszfőzés-től is.

Két órakor az ülést az elnök barekesztette.

Letartóztatott postatolvaj

— Az aradi rendőrség fogása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 13.

Az aradi rendőrségnek a véletlen — a gonosztevéknek a legveszedelmesebb ellensége — fufangos postatolvajlás tettesét juttatta a napokban a kezére. Amikor négy nappal ezelőtt elfogták, aféle apró bűnöst, csavargó tolvajt ejtettek benne, de hamarosan kiderült, hogy sokkal súlyosabb bűn terheli az aradi rendőrség foglyát.

November 9-én a Ländler-féle fatelep munkásai fényes nappal tetten értek egy fiatal embert, amint egy fabódét feltört. A fatelepen levő gerendákból, deszkákból összerótt házikóban őrzik a munkások szerszámaikat és munkaruhájukat, a munkaidő tartama alatt pedig a jobb ruhadarabokat és az ebédre hozott ételfélét őrzik a bezárt deszkaajtó. Déli tizenkét és egy óra között a fatelep munkásai gyanus zajt hallottak a bódé felől. Nehányan odasiettek és azt tapasztalták, hogy az ajtót feltörték. Meg is találták a betörőt, aki javában kutatótt a ruhák között. A munkások láttára gyorsan kiugrott az ajtón és menekülni akart, azonban lefogták és a telep irodájába akarták vezetni. Utközben azonban a pórul járt tolvaj kiszakította magát a munkások kezéből és futásnak eredt. Kirohant a fatelepről a Boros Béni térre és lélekszakadtából berohant a ligetbe. Itt azonban egyenesen az őrtálló rendőr karjaiba esett.

A rendőrségen, ahová a fatelep tolvaját előállították, kézzel lábbal tiltakozott a letartóztatás ellen. Azt vallotta, hogy Léhne József a neve, 24 éves botosi születésű cipészsegéd. Személyazonosságát egy katonakönyvvel is igazolta, amelynek tanúsága szerint Léhne október elsején szolgált a honvédségnél két esztendejét. Arra a kérdésre, hogy miért akarta kifosztani a bódét, azt felelte, hogy ez eszé ágában sem volt. A Ländler telepen egyik munkás ismerősét kereste és keresés közben nyitott be a bódéba.

Szathmáry Béla rendőrbíró nem hozott ítéletet Léhne ellen, hanem a hatósági orvos véleményére, betegsége miatt kórházba utalta a letartóztatott fiatal embert. A letartóztatott ember iratai pedig átkerültek a rendőrség büntügyi osztályára és Green Nándor főkapitány több gyanus körülményt vett észre az állítólagos Léhne okmányában. A katonakönyv tanúsága szerint Léhne, aki a katonai szolgálattól október elsején végezte, 24 éves, holott a kórházban ápolat fogoly legalább 28-30 éves. Feltűnő az is, hogy a detektívek állítása szerint a szinmagyar botosi származású ember valami különös tájszólással beszél és a kezén sem látszik meg a cipézmunka nyoma.

Ezek a gyanus körülmények arra bírták

Greén főkapitányt, hogy Léhnet a kórházból maga elé vezettette és vallatóra fogta.

— Mondja meg az igazi nevét — szólította föl egyenesen a fiatal embert Greén kapitány — mert azt már ugyanis tudjuk, hogy maga nem Léhne József, sohasem járt Botoson és az sem igaz, hogy most szolgált a katonaságnál.

A fogoly rövid habozás után beismerte, hogy hamis nevet mondott:

— Látom, hogy ugyanis kinyomoznak az urak mindent — szökött — megmondom az igazat: Szabó András szegedi gyári munkás vagyok. Ismerem már a rendőrségi eljárást: jobb ilyenkor beismerni.

— Ugy látszik nem először kerül ilyen helyre? — kérdezte Greén.

Szabó András erre még azt is bevallotta, hogy már 1909-ben volt büntetve lopás miatt és bevallotta azt is, hogy lopni akart a Ländler-féle faterlepen is. A Szabó név hallatára Greén főkapitány úgy emlékezett, hogy a büntető osztály nyilvántart egy Szabó András elleni körözést. Pár perc alatt ott feküdt az íróasztalon a szegedi rendőrség körözvénye, amely Szabó András gyári munkás letartóztatását kéri azért, mert szeptember 6-án az egyik szegedi postahivatalból ellopott egy 2500 koronás pénzeslevelet.

Szabó András beismerte a körözöttel való azonosságát és elmondta, hogy szeptember első napjaiban kisegítő szolgának alkalmazták a szegedi postahivatalnál. A levélosztálynál dolgozott és szeptember hatodikán észrevette, hogy a hivatal egyik íróasztalán egy öt pecséttel lezárt vaskos boríték fekszik. A pénzeslevelek fölvetelével megbízott hivatalnok rövid időre elhagyta a hivatalos helyiséget és ezt a pár percet Szabó arra használta föl, hogy a levelet zsebre vigye. Kétezeröttszáz korona volt a pénzeslevélben és ezt az összeget Szabó András, aki még aznap megszökött Szegedről, Cegléden, Szolnokon, Budapesten, Nagyváradon, Kolozsvárt és Temesváron eltékozolta az utolsó fillérig úgy, hogy Aradra érkezve, már újabb lopásokon törté a fejét.

A letartóztatásról értesítették a szegedi rendőrséget, ahonnan Szalay József rendőrkapitány jött át Aradra az elfogott postatolvajért.

VÁROS ÉS MEGYE.

Bizottsági ülések a városbázán. A hét folyamán a tanács részint már megkezdett ügyek lebonyolítását akarja befejezni, másrészt pedig a törvényhatóság által is sürgőseknek mondott kérdésekben tesz kezdeményező lépéseket. Ezért négy napon át bizottságok fognak ülésezni, hogy a tanácsnak segítségére legyenek a fontos közérdekű intézmények megválasztásánál. Holnap délután a közlekedési bizottság tart ülést. Eldöntendő az a kérdés, vajon a Fehér Kereszt szálloda előtt megengedhető-e nyárón a járdá elfoglalása és kirakhat-e Braun Gusztáv kávéasztalokat, székeket, mint azt a többi kávé megteszi. Egy alkalommal a tanács a kérelmet közlekedési szempontok szem előtt tartásával elutasította, illetve úgy mondotta ki a határozatát, hogy a maga negatívumával szemben szükségesnek tartja a közlekedési bizottság véleményét is meghallgatni. — Jakab Dezső arra kért engedélyt, hogy a főúton és a vasúti indóház előtt ujságelárusító bódékat állítsanak fel, továbbá, hogy a korzó mentén a közönség használatára ingyen átengedendő székekre hirdetés alkalmazhasson. — Szerdán délután az autóbussz-felügyelő bizottság azért tart ülést, hogy átvegye az aradi automobilgyárban elkészült 9. gépkocsit és azt átadja a forgalomnak. — Csütörtökön a városszabályozó és parkbizottság együttes ülésén egy 13 holdas sétateli létesítésének módzatait fogja tárgyalni. Ismeretes, hogy az ótmetető helyén parkot akar a tanács teremteni. A tervet elkészültek, meg van rá a pénzbeli fedezet is, most már csak a végrehajtás van hátra. Mint értesülünk, a

kivételre pályázatot akar hirdetni a város, mert a városi kertészet erejét felülmúlja egy ilyen nagy területű terület gyors beültetése. Minthogy a park létesítése következtében az Aradi Atlétikai Klub sporttelepe közelről érintve van, valószínűleg a telep áthelyezése válik szükségessé és pedig oly módon történik ez meg, hogy az új setatérnen kap felket az egyesület a várostól és ezzel megoldást nyer a szubvenció kérdése is. Ugyanezen az ülésen kerül tárgyalásra a Vendel utca szabályozása is. Pénteken az építészeti bizottság tart ülést, hogy rendet teremtsen az utcák elnevezése és számozása körül és ezzel megszüntesse a sok és jogos panaszt, ami ezen a téren elhangzott. Elvi döntést kell hozni abban a kérdésben is, vajon mi történjék az olyan házakkal, amelyek nem köthetők be a szennyvízcsatornába, de vízvezetékekkel el vannak látva. Többféle rendszerű szűrőkészülék közül a tanács a Prieser-féle tisztító készüléket akarja Aradon bevezetni és ezért az építészeti bizottság határozatát provokálja.

Kossak Sándor regényes származása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 13.

Kevesen tudják, hogy a most kerekelt oldott Kossak Sándor származásának körülményei mennyire érdekesek. A „gavallér“ fényképész ugyanis, ki egész életében hű követője volt a zsidó vallás törvényeinek, alig egy évvel ezelőtt, házasságkötése előtt jutott annak tudomására, hogy ő tulajdonképpen a magyar törvények szerint katolikus s ha azt a vallást akarja tovább is követni, melyet addig tényleg gyakorolt, akkor előbb ki kell lépnie a katolikus vallás kötelékéből. A furcsa s különösen a jogászokat érdekítő eset előzményei a következők:

Kossak Sándor atyja, Kossak József, ki jelenleg Temesváron fényképész, osztrák állampolgár volt s katolikus vallású. A tulajdonképeni neve nem is Kossak, hanem Bohrer volt. Mintegy 30 évvel ezelőtt Bécsben beleszeretett egy zsidó lányba, s feleségül akarta venni. A leány azonban semmi szín alatt sem volt hajlandó kitérni s így Kossak, hogy a leányt feleségül vehesse — miután akkor még a polgári házasság intézménye nem volt életbeléptetve — áttért a zsidó vallásra, mely akkor még nem tartozott a bevett felekezetek közé. Ekkor vette föl Bohrer a Kossak nevet is, mely tulajdonképpen nevelőszüleinek családi neve volt.

Kevéssel ezután Kossak Magyarországra költözött s itt született meg Sándor fia is, kit a zsidó egyház anyakönyvébe jegyezték be. Kossak Sándort atyja a zsidó vallásban nevelte föl, az iskolában zsidó hittant tanult Kossak Sándor, szóval nőültségig egy pillanatra sem gondolt arra, hogy ő nem zsidó.

Midőn Kossak Sándor házasodni készült bizonyos engedélyek megszerzése végett a kultuszminisztériumhoz fordult. A minisztériumból kérvényére néhány nap múlva az a meglepő válasz érkezett, hogy Kossak Sándor iratai alapján a magyar törvények szerint római katolikus vallású. Kossak József ugyanis, mint említettük, midőn megősült még nem volt magyar állampolgár s miután nőülése idejében a magyar törvények szerint a zsidó vallás még nem tartozott a bevett felekezetek közé, áttérése Magyarországon nem bír érvénnyel. Így, miután az öreg Kossak áttérése a magyar törvény szerint nem bír érvénnyel, fia is katolikus vallású.

Kossak Sándornak ezután nem volt más mit tenni, mint kilépni abból a felekezetből, melynek habár a törvény szerint tagja volt, de melynek tanait sohasem követte. Kossak ki is lépett a katolikus vallás kötelékéből, de más felekezetbe sem lépett be, hanem felekezeten kívüli maradt.

Kettős gyilkosság Pozsonyban.

— Gyanuban egy aradi pincér. —

Távirati tudósítás.

Pozsony, november 13.

A város egyik forgalmas helyén, a Ventur utcában, a dóm közelében borzalmas esemény történt vasárnap reggel: két szerencsétlen nőt gyilkoltak meg néhány koronájukért. Az áldozatok özvegy Németh Józsefné trafikosnő és Karola nevű leánya. Az öregasszony és idősebb pupos, nyomorék leánya már hosszú évek óta szerényen éldégt a kis bolt jövedelméből. Lakásuk is abban a házban volt, ahol a bolt. Az öregasszony és a leánya nagyon vallásosak voltak s naponként eljártak a templomba. Tegnap reggel is hetedfél órakor együtt mentek el a jezsuiták templomába, ahol többen látták és üdvözölték is őket. Valószínű, hogy még hét óra előtt visszatértek lakásukra, amely az első emeleten volt.

Kilenc óra tájban a levélhordó egy csomó ujságot akart kézbesíteni a trafikba, de mert nem találta nyitva, a szomszédos borbélyüzletbe vitte s kérte, hogy adják majd át Némethnének. A borbély később gyanusnak találta, hogy a trafik még mindig zárva van, inasát fölküldötte Némethné lakására. A gyerek csakhamar visszatért azzal a jelentéssel, hogy liába kopogott a lakás ajtaján.

Erre a borbély és az inasa a trafik udvari ajtajához ment. A borbély megnyomta a kilincset s az ajtó kinyílt. Egy szűk kamrába lépett, amely a trafikba szolgál. Ebben a helyiségben azután rémülettel látta, hogy a hetven éves asszony és leánya holtan fekszik. Létrát eságot s valaki értesítette az esetről a rendőrséget.

Negyedórával később megjelent Kutsera István rendőrkapitány, majd Bolla Árpád dr. vizsgálóbíró és Glosz Ernő ügyész is. Rögtön hozzáfotak a nyomozáshoz. Először is megállapították, hogy Némethné és leányát megfojtották. Az asszony keze össze volt kötözve, szájába zsebkendő volt dugva s nyakán zsinag volt. A leányt a saját sáljával fojtották meg. A rendőr orvos szerint a gyilkosság reggel 3/7 és egyegyed 8 óra között történt.

Átkutatták a kamarát és az ujságok között két husz koronás és egy tizkoronás bankjegyet találtak. A trafikban ki volt ürítve a kézi pénztár, amelyben azonban csak husz-negyven korona aprópénz szokott lenni. A vaskasszához nem nyultak a gonosztevők.

A helyszíni szemle idején megjelent a gyilkosság helyén Némethné fia, József pénzügyi számtanácsos, aki zokogva borult anyja holttestére. A rendőri bizottság fölment az öregasszony első emeleti lakására is s ott érintetlenül megtalálta a trafikosnő összegyűjtött vagyonát: nyolcszáz korona készpénzt és értékpapírosban vagy tizenkétezer koronát.

A trafik mögött lévő kamarában két fontos bűnjelre akadt a rendőrség: egy fekete álarca és egy lából készült pisztolyra, amely utóbbi valószínűleg csak ijesztésül szolgált. Azt hiszik, hogy a rabló elbújt a kamrában, amíg a két nő a templomban járt s a visszatérő hölgyekre rászögezte a játékpisztolyt. Ettől a gyöngé nők annyira megrémülhettek, hogy ájultan estek össze s ezért a gyilkosnak könnyű munkája volt. Nem is látszik a szűk helyiségben a küzdelemnek semmi nyoma.

A rejtélyes gyilkosságról telefonon értesítették a budapesti főkapitányságot, ahonnan Angyal és Dick detektiveket küldték ki a pozsonyi rendőrség segítségére. Lázas izgalommal, egész éjszaka nyomoztak a rendőrök és a detektívek, de eredménytelenül. Kihallgattak a környéken mindenkit, bejárták a koromákat, kávéházakat, éjjeli lebujsokát, de a szigorú razriának csak az lett az eredménye, hogy előállítottak tizenöt gyanús embert. Ezek nagy részét azonnal szabadon engedték, mert kiderült ártatlanságuk. Egyedül egy Filimon Tódor nevű facér pincért tartóztatták le, aki vasárnap este a pozsonyi újvárosi pályaudvarról el akart szökni. Ezt az embert körözteti az aradi törvényszék, azonkívül katonaszökevény is. A detektívek kinyomozták, hogy Filimon, aki két nappal ezelőtt érkezett Pozsonyba, állandóan a trafik körül esavargott, többször izgatottan leselkedett az üzletbe és nagyon gyanusan visel-

kedett. Filimon tagadja, hogy része volna a gyilkosságban, de a rendőrség letartóztatásban hagyta és azt hiszik, hogy még a mai nap folyamán sikerül ellene terhelő bizonyítékokat szerezni.

Ma délelőtti jelentkezett a rendőrségen Rampacher Rezső telekkönyvvezető, aki egy hában lakik a meggyilkolt Némethnével. Rampacher elmondta, hogy szombaton éjjel tizenkét órákor, amikor hazament, a ház kapuját nyitva találta. A kapu belső részén két kulcsot talált, ezeket magához vette és ma átadja a rendőrségnek. A főkapitány megállapította, hogy a kulcsok a trafik ajtájának a kulcsai és valószínűnek látszik, hogy a gyilkosság már szombat éjszaka történt. Czukor Róza szobaleány pedig, aki a szomszédban, Ziflinger Gábor ácsmesternél szolgál, azt mondta a rendőrségen, hogy szombat éjjel féltizenegykor sikoltozásokat hallott a trafikból. A rendőrség, a vizsgálóbíró és a detektívek erélyesen nyomoznak, de eddig semmi pozitív eredményt nem tudtak elérni.

A rendőrség a nyomozás során azon az alapon indult el, hogy a gyilkosságot a viszonyokkal ismerős ember követhette el. A délután folyamán egy tiszt szolgát vettek gyanúba, aki az utóbbi időben gyakran tartózkodott az üzletben. Nem lehetetlen, hogy ő követte el a gyilkosságot.

A rendőrség ötszáz korona jutalmat tűzött ki annak, aki a tettest kézrekeríti, vagy biztos nyomra vezet a hatóságot.

Szerelmi dráma két halottal.

— A hadnagy adósságai. — A rejtélyes A. L. —

(Saját tudósítók távirata.)

Budapest, november 13.

Budapesten a Váci-körúti Merán-szállóban öngyilkos lett egy gyalogos hadnagy. Előbb a barátnőjét lőtte agyon, aztán önmagával végzett. Mind a ketten rögtön kiszünetek.

A Merán-szálloda új hotel, a személyzet még ügyellen e tiszteletreméltó matierben és így a különben sablonos esetnek nagy nyilvánossága van. A harmadik emelet 51. számú szobájában történt az öngyilkosság. A hadnagy ma reggel érkezett. Hét órákor, a zágrábi vonattal. Kétágyas szobát kért. A bejelentő lapra ezeket írta:

Ernö Ritter von Bukovina.

Aztán: *Leutnant im Rg. 68. von Agram. Amtliche Beschäftigung.*

Rögtön felment a liften. A liftesnek husz fillér borralalót adott. Félnyolcór egy karsu, husz-huszonkétévesnek látszó, vidékiesen öltözött hölgy kérdezősködött a hadnagy után.

— Három, ötvenegy... — mondta a postás.

A hölgy liften felment a szobába. Közben ennyi történt: A hadnagy csöngetett és a szobapincérnél teát kért rummal és citrommal, egy vajjas kiflit hozzá. Amikor a pincér behozta a reggelit, még egy adag rumot parancsolt. Akkor fizetett, amikor a hölgy belépett. Kilencvenhat fillért és hat fillér borralalót. Aztán becsukták a szobát. Még egyet: a kisasszony és a hadnagy nem üdvözölték egymást. Amíg a pincér a szobában volt, a kisasszony az ajtó mellett maradt. Ez történt reggel nyolc óráig.

Tizenkét óra előtt a rendőri bizottság megy fel a harmadik emeletre. A portás jelenti:

— Tízkor hallottuk a lövést. Rögtön leszállt a szobaleány. Akkor már nem éltek.

Egy nyolckoronás hotelszoba, friss festék-szag és új politurosz butorok. Egy benyitó és alkoveszerű hálószoba. Két félig vetett ágy, egymással szemben. Itt történt a szerelmi dráma.

A jobboldali ágyon, keresztben fekszik a leány. Magas, karsu, valóban szép. Szürke szoknya, piros feketestráfos fehér blúz van rajta, sárga harisnya, kissé viseltes sárga félcipő. A haja hanyagul van feltűzve, a félig nyitott blúz alatt szürke selyem trikó; fekete alszoknya és reformnadrág. A balkarján vékony aranykarperec. A golyó a balhalántékát járta át és a szájüreg fölött akadt meg. A kezében egy vé-

res zsebkendőt szorongat. A rubáján és a zsebkendőjén A. L. monogram.

A férfi a szőnyegen fekszik, gyönyörű fiú. Dus fekete, oldalt fésült haja a szemébe lóg, a termete arányos, imponálóan férfias, piros érzéki ajka félig nyitva, a homlokát a jobb oldalon teljesen szétroncsolta a golyó. Blúz nélkül, ingben fekszik, tisztí nadrág, fűzős cipő van rajta.

Az előszobában egy széken ócska, fekete muff, a fogason hosszú tisztí kabát, 1909 ben Schwab und Comp.-nál Wienben készült. A hadnagy bluzát az ágyra dobta. A belső zsebében négy zágrábi zálogcédula közül előkerül egy lepecsételt levél. Németül van írva. Így hangzik:

HALÁLOM UTÁN BONTSÁK FEL!

1. A revolver, amely tisztársam, Martin Lukács Weisz, szolgálati fegyvere, küldjék vissza a tulajdonosának. És ha lehetséges, törlesszék nála baráti adósságomat. (Ez a baráti négyszer alá van huzva, előbbi tintával, aztán piros és kék ceruzával)

2. Betegségem miatt kell meghalnom. Egy, úgy hiszem, gyógyíthatatlan titkos betegségem van.

3. Rossz természetem és ingátag jellemem, amelyen egy pillanatig sem lehettem urrá, — már a halálra predestinált.

4. Sürgős és zaklató adósságaim siettették a megoldást.

Az aláírás: Hochachtungsvoll: Emerich Gliederer. Az öngyilkos a zágrábi hetvennyolcadik gyalogezredben teljesített szolgálatot.

Ujból néhány piros és zöld zálogcédulát látunk, az egyik egy női bross, ötven koronáról szól, aztán egy zárt levelezőlap így címezve:

Frau

Mary Gliederer

Financdirektors Witwe

Gyulafehérvár.

A hátán ceruzával: *Meine Mutter. Nach meinem Tode zu eröffnen...* Két levél női írással. Mind a kettőt Marie Mayvale Hauptmanns Witwe (kapitány özvegye) írja Eszék-ről. Az első elég udvarias, a másik már zord fenyegetés.

— Ha nyolc nap múlva ki nem fizeti becsületbeli adósságát, úgy az illetékes katonai hatóságnál feljelentem.

Gliederernél tíz korona készpénz, egy ezüstóra és egy vékony ezüstgyűrű volt. A rendőrség kiküldöttei: Barna Béla fogalmazó és Singer Antal rendőrorvos nem vettek fel jegyzőkönyvet. A halottak fölött katonai hatóság intézkedik. A szoba egyébként tele volt vérrel, amely megaludt. A lány kilétét nem lehetett megállapítani. Feltétlenül jobb nő lehet: a keze finoman ápolt és az ujjain maní-cür nyomai.

Egy órákor három tiszt érkezett. A katonai bizottság. Richtl százados intézkedett:

— *Das Weib interessiert uns nicht!* (Az asszony nem érdekel) *Schau den Leutnant an Doktor...*

És a tiszték igen lovagiasan hátat fordítottak a szép halottnak, sőt az egyik jöhadnagy rádobta az ágytakarót. Két órákor két halottszállító kocsi vitte el a Merán halottait. A tiszte: a helyőrségi kórházba, a nőt a törvényszék boncoló intézetébe.

VIDÉK.

Román papválasztás Nagylakon. Mozgalmas vasárnapja volt tegnap a nagylaki románságnak. Tegnap választotta meg a nagylaki román hitközség lelkészét. A megválasztandó lelkész érdekében már hetek óta folyt a kortekedés olyan buzgalommal, hogy a hatóság jónak látta a választásra a csendőrséget készenléthe helyezni. A nagylaki lelkészi állásra két pályázó volt, az egyik Marzsinyán Miklós nagylaki segédlelkész, a másik Lázár Jakab dr. aradi román lelkész. Az állásra Marzsinyánt választották meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Steinhardt Mór dr.

ügyvédi honoráriuma.

(A Kuria ítélete.)

Távirati tudósítás.

Budapest, november 13.

Ismeretes az a válópör, amelyet Sulkovszky Ida hercegnő indított férje, Tagányi Sándor dr. ügyvéd ellen. Az asszony válókeresetében, melyet az aradi törvényszékhez nyújtott be, a válás kimondásán kívül még azt is kérte, hogy férje 612.286 korona hozományát adja vissza. A törvényszék a hercegnő javára döntött a házasságot fölbontotta. A nagyváradi királyi tábla azonban az ítéletet megváltoztatta a keresetet elutasította.

Időközben a házastársak kiegyeztek. A feleség visszavonta fölebvezését a közös megegyezés folytán most már Tagányi Sándor dr. indította meg hűtlen elhagyás címén a válópört. A hercegnő ugyanis, hogy Schmettow gróffal egybekelhesen, a vagyoni kérdésekre nézve is megegyezésre jutott elhagyott férjével.

A válópörben Tagányi dr. jogi képviselője Steinhardt Mór aradi ügyvéd volt, aki hetven-ezer korona munkadíjat követelt a férjtől, melyet mivel nem kapott meg, pörre került a dolog. Az alsó bíróságok harmincegyezer koronát ítélték meg az ügyvédnek. A Kuria hatodik polgári tanácsa ma Kacs Kovics Jenő bíró előadása után jóváhagyta az alsóbíróságok ítéletét.

§ Elítélt postalapidijas. A postai kincstár kárára elkövetett telefon- és távirduhuzalok lopása ügyében az aradi törvényszék ma teljesen befejezte az eljárást. Még 1908-ban történt, hogy a postai kincstár kiderítette, hogy Aradon bünszövetkezet alakult, mely a telefon- és távirduhuzalok raktárát állandóan dézsmálta. Bartalus László és társai mind magannyian aradi posta- és távirdu szolgák a rendőrség által kihallgatva beismerték, hogy évek során át Hartmann Samu aradi óskavaskereskedőhöz viszik azokat a rézhulladékokat és sodronyokat, melyek a postai kincstár által készített különféle munkálatok után visszamaradtak. Megindult a bünvádi eljárás és ekkor kiderült, hogy a szolgák igen nagy része való-ságos bünszövetkezetet alkotott. De megindult az eljárás Hartmann Samu, nemkülönben ennek neje és édesanyja ellen is, mint akik ezeket a lopott dolgokat nemcsak meg és átvették, hanem a náluk megjelent szolgákat még biztatták is arra, hogy csak minél többet és minél gyakrabban hozzanak hozzájuk huzalokat. A vádirat szerint a szolgákat Hartmannék cognac-kal és egyéb jókkal vendégelték meg és az üzlet vígan folyt mindaddig, míg a rendőrség rájuk nem ütött. Ma özvegy Hartmann Hermanné szül. Bruckner Kunigunda került a vádlottak padjára Germán Trajánnal, a postánál alkalmazottapidijással együtt. A bíróság Bittó József táblabíró elnöklete alatt mindenek előtt megállapította azt, hogy a bünyelként elfekvő és a rendőrség által elkobzott sodronyok és egyéb áruk a postai kincstárnak kiszolgáltatandók, továbbá megállapította Germán bünyességét, azonban özv. Hartmann Hermannét bizonyítékok elégtelensége miatt a vád alól felmentette. Germán védelmében Szalay Károly dr., özv. Hartmanné képviselőjében Nemess Zsigmond dr. ügyvédek jelentek meg és miután Germán a reá kiszabott két heti fogság-büntetésbe belenyugodott, az ítélet nyomban jogerőssé is vált.

Rablógyilkos szövetség Fischer Eliz ellen.

— A házmester és társai. — Három le-
tartóztatás az aradi rendőrségen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, november 13.

Arad egyik leggazdagabb asszonya ellen tervezett gyilkos merénylet ügyében folyik most a nyomozás az aradi rendőrségen. Egy házmestert, egy urassági inast és egy napszámost őriznek a főkapitányság fogdójában, mert az az alapos gyanú támadt ellenük, hogy *szövetkeztek Fischer Eliz háztulajdonos és tőkepenzes asszony megölésére.* Greén Nándor tb. főkapitány előtt tett vallomásokból az derül ki, hogy ez a három ember körülbelül egy héttel ezelőtt kezdte meg az összeszövetkezést a milliomos asszony kivégzésére. Először azt tervezték, hogy morfiummal mérgezik meg, de ha ez nem sikerül, akkor megfojtják. Tervüket csütörtökön este akarták végrehajtani, azonban Fischer Eliz óvatosságán megbiusult a merénylet, amelyet egyébként pénteken a gyilkosságról folyó beszélgetés egyik féltagja egész részletesen felfedezett a gazdag asszony előtt és a legnagyobb óvatosságra intette őt. A merényletet azután Fischer Eliz vasárnap közölte a rendőrséggel, amely letartóztatta a gyilkosságra szövetkezett társaság tagjait és azok ma este az imént elmondottak értelmében már beismerő vallomást is tettek.

A szövetség előkészítéséről és megbiusulásáról, továbbá a megindított bünyei vizsgálatról a következő részletes tudósítást közöljük:

Három jó madár.

A rendőrség vasárnap délelőtt beidézte Sági Istvánt, Fischer Eliznek Andrásy-téri palotájában alkalmazott házmestert, Tóth Lőrinc állástalan urassági inast és Nikodém György foglalkozás nélküli napszámost. Greén főkapitány közölte velük, hogy a rendőrség a büntetőtörvénykönyv 278-87. paragrafusaiba ütköző gyilkosságra való szövetség címén indította meg ellenük ez eljárást. Ezt a büncselekményt 2 évig terjedhető börtönnel sújtja a törvény. A főkapitány elmondta, hogy Fischer Eliz szerint a beidéztet három ember a gazdag nőt megakarta gyilkolni, hogy aztán pénzét elrabolja. Fischer Eliz tudvalevőleg Andrásy-téri palotájának egyik kis lakásába teljesen egyedül él. Az emberekkel nem szívesen érintkezik és leginkább az utcára néző két ablakon keresztül nézi a világ folyását. Az öreg hölgy rendkívül bizalmatlan mindenkivel szemben és ha csak lehet, kerüli az emberekkel való beszélgetést. Az említett három férfi Fischer Eliznek ezt a visszavonultságát igyekezte kihasználni arra, hogy őt feltűnés nélkül eltegyék láb alól. A főkapitány előtt megjelent Fischer Eliz az élete ellen intézett merényletről a következőket mondta:

— Csütörtökön este kevéssel 9 óra előtt az udvari ablakomon valaki bezörgött és ezt mondta: „Nagysága, azonnal jöjjön ki, mert a házmester lopja a pincéből a fát!” Én azonban nem mertem kimenni, mert az előbbi napokon a házmesternél néhány gyanús külsejű embert láttam ólálkodni. A lakásom utcai ablakához mentem, hogy az éjszakai szolgálatot teljesítő rendőrszemnek szóljak, azonban a rendőrszolgát nem győztem kivárni és ezért gyer-tyával a keszemből lementem a Schweiger és Békési kisasszonyokhoz, akiknek az udvaromban kalapüzletük van. Megkértem őket, jöjjenek velem és vizsgáljuk át a padlást és a pincét, hátha csakugyan lopja a fát a házmes-

ter. A kisasszonyokkal együtt bezörgöttünk Sági házmester lakására is, de őket már az ágyban találtam. Azután átkutattuk a pincét és a padlást, de semmi gyanús körülményt nem találtunk. Másnap reggel bejött hozzám egy Grosán Tivadar nevű pallér, aki jóakarattal arra figyelmeztetett, hogy a házmester két társával együtt gyilkos merényletet tervez ellenem.

— Honnét tudja maga ezt? kérdeztem Grosánitól.

— Itt az udvarban lévő cselédelhelyező intézetben voltam tegnap és ott süttogott két erős természetű ember, a süttogásokból azt vettem ki, hogy Sági házmesterrel együtt a nagysága életére akarnak törni.

Teljes beismerés.

Amikor Greén főkapitány a bekért három ember előtt ezeket előadta és felszólította őket, hogy nyilatkozzanak, mi igaz a vádból, szok eleinte haboztak, de később részletesen elmondták a szövetség történetét. Sági házmester körülbelül a következőket mondta:

— Tót Lőrinc szeretőjét a múlt héten bevezette hozzám az udvarban lévő cupringer és arra kért, hogy néhány napra adjak szállást a leányának. Amikor aztán Tót Lőrinc meglátogatta nálam a kedvesét, hallotta, hogy a feleségem keservesen panaszkodik, hogy Fischer Eliz őt minden ok nélkül szidalmazza. „Az istennyila üsse meg azt a vén asszonyt, minek van ez a világon. El kell azt tenni láb alól. Nekem van otthon egy üveg morfiomom, majd beadjuk neki, hogy ne veszekedjen többet.” — fakadt ki Tót Lőrinc.

— Nem lehet azt elpusztítani, mondta a feleségem, ördöge van annak!

— Majd megnézzük azt az ördögöt, mondta Tót Lőrinc.

A következő napokon egyre jobban foglalkoztatott bennünket az a terv, hogy Fischer Elizt megöljük. A mérget nem találtuk alkalmasnak és azért inkább arra gondoltunk, hogy egy este kicsaljuk a folyosóra, ott megfojtjuk és a holttestet otthagyjuk, szután a lakásból minden pénzt magunkhoz veszünk. Tóth Lőrinc azt mondta, hogy van neki egy nagyon erős barátja, Nikodém Gyurka, majd elvégzi az a fojtogatást. A következő napon Nikodém el is hívta Tóth és Nikodém eleinte vonakodott a tervet elfogadni, de amikor 20 krajcár ára szilvóriumot beadtunk neki, szívesen vállalta a fojtogatást. Csütörtökön estére terveztük, hogy végzünk Fischer Elizzel. Nikodém zörgött Fischer Eliz udvari ablakán, Tóth Lőrinc meg én a folyosón vártuk, hogy mi történik. A háziasszony azonban nem jött ki, erre mi szétszéledtünk, én lefeküdtem, két társam pedig hazament.

A házmester vallomásával szemben Nikodém és Tót Lőrinc úgy vallottak, hogy a házmester zörgött csütörtökön este Fischer Eliz ablakán. Azt ők is elismerték, hogy a milliomos nőt csakugyan meg akarták ölni. Szerintük a csütörtöki kudarc után még nem tettek le gyilkos szándékukról, hanem azt is tervezték, hogy amikor Fischer Eliz a fürdőszobában fürdik, a házmester felesége, aki ilyenkor mellette szokott lenni, egyszerűen a kádba fojtja a gazdag hölgyet. Azt is bevallották, hogy a gyilkosság után való magatartásukról is tanácskoztak már. Előbb azt tervezték, hogyha Fischer Elizzel végeznek, akkor valamenynyien megszöknek, de azután letettek erről a szándékukról, mert maguk is belátták, hogy ezzel azonnal feljűk irányítanak a gyanút.

A beismerő vallomás után a főkapitány előzetes letartóztatásba helyezte mindhármukat.

A házmesterné vallomása.

A rendőrség a három cinkostársal egyidejűleg előállította ma délelőtt Sági Istvánt, a Fischer Eliz palota házmesternéjét is, aki hat éves és két hónapos gyermekeivel együtt vonult be a rendőrségre. A három férfi eleinte mindent tagadott, Ságiné azonban az első szóra elmondta azt, amit tudott és így ő szolgáltatott döntő bizonyítékot a gyilkos szövetség ellen a rendőrség kezébe.

— Csak figura volt az egész dolog — vallotta az apró, fáradt, jelentéktelen asszony Greén főkapitány előtt. — A nagysága, a háztulajdonosnő talán csak álmolta azt, hogy csütörtökön este bezörgöttek nála. Először ráfogta az asztalosinasra, azután pedig az uramat gyanúsította. Pedig az úgy volt kérem, hogy az uram már le is volt vetkőzve és az ágyban feküdt, amikor egyszerre azt mondta nekem:

— Nézd csak: a nagysága jön hozzánk lámpával!

— Ahogy jobban kinéztem: láttam, hogy csakugyan a háztulajdonosnő jön, de nem hozzánk, hanem a kalaposkisasszonyokhoz. Később hozzánk is bejöttek, de csak a fa után kutattak a nagysága. Az uram nem zörgöthetett nála, mert a kapuzárással volt elfoglalva. Valamivel kilenc óra előtt zárta be ekkor este a kaput és a gázlámpát nem is eltotta el, hogy a rendőr észre ne vegye, hogy korábban zárt.

— Az nem igaz, hogy meg akarták volna ölni Fischer Elizt. Az megint úgy volt kérem, hogy a nagysága vásárvasárnapján összeszidott engem. Elpanaszoltam az uramnak, hogy milyen csúf szavakat mondott nekem a nagysága. A férjem haragra gyuladt és káromkodott. Valami két napja nálunk lakott ebben az időben egy facér cselédleány, akihez épen akkor jött a szeretője, a Lőrinc. Amikor a Lőrinc meghalotta, hogy az uram Fischer Elizt szidalmazza, azt mondta:

— Nem kell erről sokat beszélni. Minek van a világon az ilyen vén pénzeszsák! Nekem van odahaza egy üveg morfiomom, ha azt megitatnók vele!

Azt nem tudom, hogy mit szolt erre a férjem, de én rájuk szoltam:

— Mire való az ilyen beszéd! Még megjárjátok!

Másnap megint ott járt a Lőrinc és ismét a morfiomot emlegette:

— Bele kellene tölteni azt a morfiomot és azután végezni vele...

— Ugysem bírtok azzal az asszonnyal — szoltam én — mert annak ördöge van.

— No majd én a szemébe nézek annak az ördögnek — dörmögte Lőrinc.

Kétszer nálunk volt Gyuri is, a Lőrinc barátja, de azt már nem tudom, hogy mit beszéltek. Én nem is hiszem, hogy komolyan gondolták, amit mordítottak.

Az asszony vallomására azután a három férfi is vallomást tett, Ságinét pedig szabadon eresztették.

Schweiger és Békési kisasszonyok.

A Fischer Eliz palotában a mélyen benyuló udvari fronton laknak Schweiger és Békési kisasszonyok, akiknek női kalaptermük van. A két kalaposkisasszony késő este is szorgalmasan dolgozik a plörözös kalapokon és lámpájuk fénye átszűrődik az ajtóhasadékaiban. Ez a keskeny fénysáv biztatta Fischer Elizt is, hogy csütörtökön éjszaka bezörgessen lakóihoz riadt félelmét elpanaszolni.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetett a két kisasszonnyal, akik így mondták el azt, amit a rémregénybe illő ügyről tudnak:

— Csütörtökön este kilenc óra tájban be-

zörgetett az ajtónkon Fischer Eliz. Ijedten nyitottunk neki ajtót és még jobban megijedtünk, amikor megláttuk a háztulajdonosnőt esti pongyolában, halálra rémült arccal, kezében égő lámpást szorongatva. Fischer Eliz ekkor elmondotta nekünk, hogy talán negyedórával előbb gyanusan bezörgettek az ablakán és arra figyelmeztették, hogy most meggyőződhet arról, hogyan lopja a fát a házmeester. Arra gyanakodott, hogy a házban levő Kodoczky asztalos inasa volt a figyelmeztető és megkért bennünket, hogy kísérjük őt körül az udvarban. Bejártuk lámpafény mellett az udvart, a pincét, a padlást, majd Fischer Eliz a házmeester lakásában és felforgatott mindent, de a fatolvajlásnak nem találtuk nyomát. Fischer Eliz azután megnyugodott és aludni ment. Másnap nappal bejött hozzánk és azt mesélte el, hogy most már tudja, ki volt a csütörtök éjszakai kopogtató: nem Kodoczki inasa, mert az kisémet mehetett a műhelyből, hanem a házmeester, aki alighanem rosszat forralt ellene, mert lekuporodott az ablak elé és úgy zörgetett be, hogy meg ne lássa őt a háztulajdonosnő.

— Ennyit tudunk mi az egész dologról — mondotta Schweiger kisasszony. — A többi már csak úgy hallomásból tudjuk. Szombaton este megint bekopogott valaki Fischer Eliz ajtaján. A háztulajdonosnő — ámbár még csak nyolc óra volt — nem nyitott ajtót, mire a kopogtató ember sürgetve azt állította, hogy Fischer Elizre rendkívül fontos mondani-valója van.

— Nyisson ajtót, ha megakarja meenteni az életét!

Fischer Eliz bizony nem nyitott ajtót, hanem azt mondta az ismeretlen jóakarónak, hogy jöjjön másnap délelőtt, de akkor is menjen be előbb a házban levő Weinberger cipőkereskedőhöz és Weinbergerrel együtt jöjjön el hozzá. Vasárnap délelőtt a pallér — úgy tudjuk, egy kőmivespallér volt a terv felfedezője — Weinbergerrel jelentkezett Fischer Eliznél és elmondotta, hogy a házmeester, egy inassal és még egy emberrel együtt meg akarták őt gyilkolni. Azt tervezték, hogy méreggel emésztik el Fischer Elizt és ha ez nem sikerül, akkor fürdés közben törnek rá és a fürdőkádba fojtják.

— A háztulajdonosnő a rendőrségre ment és a detektívek már el is vitték a házmeestert. Ennyit tudunk a gyilkos tervről. Nos és még azt, hogy Fischer Eliz ma már gúnyos kedvvel mondotta:

— Azt hitték a bolondok, hogy én élére rakva tartom itthon az aranyakat. Ugyancsak nagyot néztek volna!

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Kaszinó vasárnap délután tartotta meg közgyűlését, amelyen a folyó ügyek tárgyalása után a következőképen alakították meg a tisztikart: *Tiszteletbeli elnök*: Bohus Zsigmond báró. *Elnök*: Urbán Iván. *Igazgatók*: Kapdebő Géza ügyvezető, Bréda Viktor gróf, Fábry Sándor dr. *Számvizsgáló-bizottság*: Dániel László, Hermann Gyula, ifj. Seinitzer József. *Ügyész*: Köpf János dr. *Titkár*: Szathmáry István. *Választmány*: Andrányi Károly báró, Babó Iván, Baross Ferenc dr., Baross Ferenc, Baross Zsigmond dr., Bánhidly Antal báró, Bohus Lajos báró, Boros Vida, Dalnoky Nagy Lajos dr., Dániel Endre, Heinrich Sándor, Institutis Kálmán, Jakabffy Gyula, Kintzig János, Laczay Gyula, Nachmebel Ödön, Neuman Adolf, Verzár István, Párcz György, Párcz Gyula dr., Petrovics Arzén, Purgly László, Robitzek Ágost dr., Sehill József, Szalay Antal, Szathmáry János, Szathmáry Mihály, Tagányi Gusztáv, Thomka Elek, Varjassy Árpád, Varjassy Lajos, Vas Gusztáv, Vásárhelyi Dezső, Vásárhelyi János, Viski Pál dr., Walder Gyula.

Miért vacsorázott sajtot Röck Szilárd.

— **Miniszteri lemondás pikett közben. — Intimitások Bánffyról. —**

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, november 13.

A Lipótvárosi Kaszinó, amelynek hosszú éveken át Bánffy Dezső báró volt az elnöke, vasárnap délelőtt elhunyt elnöke emlékeztetének hódolt. A kaszinó dísztermében nagy és előkelő közönség gyűlt össze. Bánffy családja részéről megjelentek: az elhunyt özvegye, leányával, Dórával, az elhunyt veje, Feilitzsch Bertalan, felesége, leánya és fiai.

Az emlékünnepet a kaszinó alelnöke, Ballay Lajos miniszteri tanácsos nyitotta meg, ezután fölkerítte Dárday Sándor valóságos belső titkos tanácsost, az állami szemvevőszék volt alelnökét, hogy emlékbeszédét Bánffyról mondja el. Dárday beszédében a következő érdekes dolgokat mondta el:

Az osztrák kormányval való viszony tekintetében Bánffynak taktikája az volt, hogy lehetőleg kerülte a szakközvegekkel való tárgyalást és igyekezett az osztrák miniszterekkel közvetlen érintkezésbe lépni. Így emlékezem, hogy valamely vasuti csatlakozás kérdésében a szakközvegekkel való tárgyalás nem vezetvén eredményre, az osztrák minisztereket közvetlen tárgyalásra hívta meg, mely alkalommal az osztrák vasuti miniszter mindenkép helyeslően a magyar kormány álláspontját, Bánffy reá szolt:

— Nem értem, ha excellenciád mindenben igazat ad nekünk, akkor miért nem teszi meg.

— Hja, az más, próbálja meg egyszer excellenciád Wittek osztályfőnök alatt miniszternek lenni, akkor meg fogja érteni, — volt az osztrák miniszter válasza.

Bánffynak kormányzatra hivatottságát leginkább igazolja az, hogy az állami kormányzat egész területén igyekezett szigorú rendet teremteni. Így például az állami háztartásnak visszaélések ellen való biztosítására ő alkotta meg az állami számviteli törvényt, sőt az állam kezelése alatt álló sok százmillióra menő alapítványi vagyoni kezelésének ellenőrzése végett az alapok és alapítványok ügyének rendezését is ürendelte, mert a mint ebbeli megbízatásnak megközlésaként folhozta: a szegény Röck Szilárd, ki egész életében csak sajtot evett vacsorára, hogy mentől nagyobb összeget gyűjthessen közalapítványokra, — talán megfo dulna sirjában, ha megtudná annak lehetőségét, hogy a közalapítványok jövedelméből fedezhetők esetleg a nemzetközi kongresszusok pezsgős kiadásai. A rendezésnek előmunkálatai rég befejezést nyertek; de azóta egyik kormányának sem volt ideje a kérdést végleg rendezni.

Nehéz helyzetekben gyors elhatározása oly meglepő volt, hogy konsternálta híveit és ellenfeleit és ezzel elejét vette az ügyek elmergesedésének, avagy személyi rivalitások keletkezésének. Így például ama minisztertanács után, amelyben Festetics Andor földmívelésügyi miniszter lemondott, — nyomban fölkereste Darányi Ignácot, úgy, hogy a közönség a válságról csak az új földmívelési miniszter kinevezésével egyidejűleg szerzett tudomást. Az is köz tudomásu, hogy a derék és közkedveltségű horvátországi minisztert, Josipovich Imrét pikett-játék közben hívta föl lemondásának benyújtására.

Bánffy demokrata szellemét is csak adattal akarom illusztrálni. Az ő miniszterelnöksége idejében Veszprémmegyének főispánja volt, egyik oligarka családuknak tagja Esterházy Móric gróf, ki legtöbbszörre külföldön tartózkodott és jól emlékezem, hogy még lemondása is külföldről érkezett. Ekkor utódjává Fenyvessy Ferenc országgyűlési képviselőt nevezette ki, azt mondvá: a vármegye oly sokáig volt nagyurnak kezén, hogy latejpernek kinevezése vált szükségessé és Fenyvessyt előbbi német nevén nevezve meg, hozzátéve: hogy ezzel a névvel azonban nem nevezhetném ki. Amidőn Budapest székesfőváros Haberhauert választotta polgármesterévé, értesésre adta, hogy illőnek tar-

taná, hogy a székesfőváros polgármestere magyar nevet viseljen és így lett belőle Halmos.

Dárday értekezését mindvégig feszült figyelemmel hallgatták és végezetül az előadót megéljenették. Dárday előadását Ballay alelnök néhány meleg szóval megszónta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Hercegkisasszony, operett. Kállay Jolán vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Szerda: Katalin, operett. Kállay Jolán vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Csütörtök: Karenin Anna, szimü. (A. bérlet.)

Péntek: Kis gróf, operett. (B. bérlet.)

Sombat: Milliárdos kisasszony, operett. (C. bérlet.)

* A gyerekkisasszony. Primadonna válsággal hozták kapcsolatba Kállay Jolán mai vendégszereplését, holott annyi köze van ennek a vendégszereplésnek, Diósy Nusi távozásához, mint akár Petrács Sári berlini szerződésének. Szóval semmi; Diósy ma az aradi színház általánosan ünnepeelt primadonnája és az is marad, mert a közönség úgy kívánja, Kállay Jolán pedig szívesen látott vendégművész, aki három estén vendégszerepel az aradi színpadon, ahol valamikor ő volt a primadonna. Beszéd tárgy hiányában aztán szerződötéről, távozásáról és más egyéb lehetetlen dolgokról kezdtek beszélni a színház tájékán. Szendrei nincs itthon különben őt magát is megszólaltattuk volna eme szóbeszéd dolgában és físzszük, hogy az ő válasza sem lenne más, mint a mi véleményünk, hogy Diósynak itt kell maradnia. Kállay Jolán pedig mint vendégművész jött el pár estén át szórakoztatni az aradi publikumot. Ennek előrebocsátásával szívesen emlékezünk meg Kállay Jolán ma esti szép sikeréről. A temperamentumos, szép hangu művésznőt láttuk viszont, akinek eredeti talentuma különösen a népszínművekben bontakozik ki teljes szépségben. A közönség őszinte tetszéssel fogadta és az előadás folyamán sokat tapsolta. A bemutatkozásnál gyengébb sikert aratott népszínműnekesnek Csáky Ferenek sikerült ma este kedvezőbb véleményt elérnie. Jobban disponálva, a közönség tetszésére játszott. Vendrey Vilma, Győző és Ladiszlay járultak még a sikerhez. H. G.

* Filharmoniai hangverseny. Az első szimfonikus hangverseny keretében ünnepelte az „Aradi Filharmoniai Társaságú Zellner Sándor 25 éves karmesteri jubileumát. Mandl Vilmos dr. a társaság agilis elnöke üdvözölte a jubilánst és a társaság nevében ezüst-koszorút nyújtott át az ünnepeletnek, akit meleg, lelkes óvációban részesített a „Fehér Kereszt“ nagytermében egybegyűlt előkelő közönség. A hangverseny Berlioz: „Benvenuto Cellini“ nyitányával kezdődött. Franciaország eme zseniális zeneköltője művében gyönyörű szép költői eszméket örökít meg. Átgondolt kidolgozásban, lelkesen, precizen adták elő. Beethoven, a nagy zenei formának a szonátainak legnagyobb mestere 8 ik szimfóniájával szerepelt. Az első téma gyors, tüzes, kedves ritmusai, a második tételben a melódiák rendkívüli gazdagsága, a fantázia nagyszerű erőszakossága, a menüetto biedermeierszerű kedélyes tempója, végül a finale kedves, tréfás témája, gondos, művészi előadásban gyönyörködtette a közönséget. A karmester hivatott szellemidézőnek bizonyult. Szinte látni véltük az embergyűlölő, féktelen szabadságszeretettől duzzadó lelkű mestert. Saint-Saens: Algériai suite-jének, lágy zokogásszerű arab dallamai hallatára csodás, sejtelmes hangulat tölti el a lelkeket. Filharmoniku-

saink a szellemes francia mű legapróbb részletét is feltüntetve, figyelemreméltóan, finoman, gondosan szinezve, stilusosan mutatták be. Zugó tapsviharral jutalmazta a közönség a muzikusok és mesterük fáradságát. Liszt Ferencnek eredetileg is koncert-előadásra írt műve a „Keresztes lovagok indulója“ egyházas motívumainak ragyogó hangszerelése, kifejező szingazdsága, a mű mozgalmas cselekménye igaz megértőkre talált. Zellner Sándor a filharmonikusok meglelelkü karmestere, gondos, nagyértékű művészi munkát végzett. *Kertai Ernő.*

* Aradvármegye monografiája sajtó alatt. November hónap 21-ikén, a monografia bizottság Urbán Iván főispán elnöklésével ülést tart és megteszi az intézkedéseket a vármegye monografiájának kinyomatásához.

* A brüsseli vonósnégyes. December 8-án lesz a Brüsseli vonósnégyes egyetlen hangversenye, melyre jegyek a Klein könyvkereskedésben kaphatók.

* A modell. Hogy mennyire igazuk van azoknak, akik azt tartják és hirdetik, hogy a mozgófényképszínház ma már első helyen és sokkal intenzívebben elégíti ki a művészeti igényeket, azt fényesen igazolta most az Apolló mai premíerje. Az igazi, valójában az életből merített drámai motívumokat a kinematográfia öleli föl s pazar bőkezűséggel áldoz egy-egy nagyhatású fölvetésre. Itt találja meg magyarázatát az is, hogy az Apollóban ma minden talpalattnyi helyet elfoglalt a közönség s feszült figyelemmel, szinte lázas, rajongó odaadással kísérték mindazt, ami a vásznon olyan pompás és ragyogó keretben életet nyert. A közönség minden idegszála és képzelőtehetsége a modellre volt irányítva s együttéreztek együtt szenvedtek ezzel a ragyogó szépségű, bohém-szívű leánnyal, aki az életnek olyan rettenetes fényben, bioorban, majd bűnbűnben és nyomorúságban telített skáláját futja be egészen a katasztrófális végállomásig: a legsötétebb erkölcsi züllésig. Az áruháznak pultja mellől ez ünnepelt bíres festőnek atelier-jébe kerül a ragyogó szépségű leány, aki elkábul az előtte föl-tárló pompától, megrészegíti a híres piktor műhelyének bűnös parfümje s modellt állt a világ elitesarnokaiba készülő remekkekhez, de a szívét is elveszti — elbukik. A többi aztán megy a maga útján. A modell t elveti a piktor s az egykor ragyogó szépségű leány kikerül az utcára s prédája lesz a legsötétebb bűnöknek. 177

* Tévedt lelkek a címe annak a pompás darabnak, amely most kerül bemutatásra az Urániában. Ezzel együtt lesznek láthatók a tripiszi haretéren felvett mozgóképek. Előkészületen van még egy detektív dráma is, amelyhez fogható izgalmas cselekményű színpadi művet alig látott még a közönség. 175

MULATSÁGOK.

A Máv. Dalegylet ünnepe.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 13.

Szépen sikerült összejövetelt rendezett e hó 12-én este a Központi-szálló nagytermében az aradi Máv. Dalegylet. Ünnepelte ama férfiakat, akiknek a dalárda felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemeik vannak.

Zerkovitz Rezső a dalegylet elnöke szép szavakban esztette Sztankovics Miklós máv. üzletvezető, Fetter Géza h. üzletvezető, Farkas Ernő máv. felügyelő, Vajda János máv. főellenőr, Révfy Géza zeneszerző és Csók Károly máv. főkalauznak a dalárda fejlődése körül kifejtett támogatását s a dalegylet közgyűlése határozatából kifolyólag elismerő oklevelet nyújtott át az ünnepelteknek.

Ezután Szarka László, a dalegylet titkára üdvözölte Szabócsky Jánost, mint a dalosok fáradhatatlan karnagyát az egyesület nevében és egy értékes evőeszköz készletet nyújtott át az ünnepelteknek.

Majd Vajda János az egyület volt elnöke üdvözölte Révfy Gézát, az országos hírt zene-

szerezőt, mint aki a Máv. Dalegyletnek bölcsőjétől kezdve istápolója, támogatója volt.

Sztankovics Miklós a dalegylet védnöke megköszönte a kitüntetést, poharát a magyar dalra emelve, ígéretet tett, hogy a dalárdát továbbra is jóindulatával támogatja.

Révfy Géza a dalárda fejlődésére emelte poharát; Farkas Ernő a vendégekre; Fetter Géza Sztankovics Miklósnét, Buczek József vajdahunyadi vasgyári vezérigazgató a dalárda tagjait éllette. Csók Károly a dalegylet 4 legrégibb tagjára üritette poharát.

Közben a dalárda szép előadásaival gyönyörködtötte a közönséget, amely a késő éjjeli órákig együtt maradt.

Ami az estély sikerét illeti, első közé sorakozik az idei hasonló összejövetelék között.

A jelenvolt hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyezni a rendezőségnek:

Asszonyok: Sztankovics Miklósné, Szabócsky Jánosné, Révfy Gézáné, Volter Edéné (Szolnok), Szemere Kálmánné, Kaszab Gézáné, Kohn Józsefné, dr. Pohr Ernőné, Kürthy Vilmosné, Gallov Rezsőné, Kajtos Józsefné, Kassay Antalné, Kasik Antalné, Palfy Domokosné, Litky Józsefné, Csik Dezsőné, Huber Vilmosné, Gyermek Milánné, Konert Mátyásné, Szabó Károlyné, Király Lajosné, Török Józsefné, Eibenschütz Adolfné, Décsy Mihályné, Nádasdy Józsefné, Rigó Józsefné, Czuczai Vilmosné, Tóth Károlyné.

Leányok: Stirsky Borislava, Farkas Vilma, Vajda Ilonka, Pokorny Zsófia (Kassa), Angel nővérek, Nádasdy nővérek, Teleky Erzszi, Tóth Anna.

Családi és drágasági pótlék.

— Állami tisztviselők mozgalma. —

— távirati tudósítás.

Budapest, november 13.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést hívott össze Budapestre az elviselhetetlen drágaság dolgában. A közgyűlésen, amely a budai Vigadó nagytermében folyt le, oly nagy számmal jelentek meg az egyesület tagjai és az ország minden részéről érkezett tisztviselők, hogy a terem, a karzatok és a folyosók is zsúfolásig megteltek.

Batthyány Tivadar gróf az egyesület elnöke megnyitó beszédében ismertette a rendkívüli közgyűlés célját, majd felolvastatta a választmány által kidolgozott fölterjesztés-tervezetet, amelyben az összes tisztviselők részére drágasági pótlékot, a családos tisztviselők részére azonkívül családi pótlékot is kérnek.

Grecsák Károly dr. kuriai bíró az országos bírói és ügyészi egyesület csatlakozását jelentette be, Andor Endre dr. miniszteri osztálytanácsos a választmány javaslatával szemben hosszasan fejtegette annak szükségességét, hogy a fölterjesztés részletesen jelölje meg a tisztviselői kar óhajításainak minimumát.

Az egyhangulag hozott határozat szerint a tisztviselők memorandumát nyolc napon belül tizenkét tagú küldöttséggel fogják átnyújtani a kormánynak. A XI—IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselők részére tíz százalékos, a IX—V. fizetési osztályba tartozók részére öt százalékos drágasági pótlékot kérnek, amely nős, egy-két gyermekes és több gyermekes tisztviselőknél tizenöt-husz, illetve huszonöt százalékra emelkedik. A drágasági pótlék legalább 200 korona, a családi pótlék legalább 300 korona legyen. Végül azt kívánják, hogy a pótlék állandóan megmaradjon.

Ugyancsak tegnap délután a büntető törvényszék esküdtészi termében a kisebb tisztviselők, napidíjasok, altisztek és szolgák is tartottak nagygyűlést a drágasági pótlék ügyé-

ben. A nagygyűlés határozatot fogadott el, melyben tiltakoznak az ellen, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete csak tíz százalékos drágasági pótlékot kért a kisebbrangú tisztviselők részére, holott ők harminc százalékos pótlékot követelnek. Az elfogadott memorandumot november 15-én délben tizenkét órakor adja át a küldöttség Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek.

A rejtelmes „apáca.“

Távirati tudósítás.

Nagykanizsa, november 13.

Csáktornya közelében van a kis Bradica község, melynek határában áll Kernics Szvetozár jó módú molnár malma. Tegnap este 7 óra tájban már pihentek a drávai malom kerkei, mikor a malomban megjelent egy erős termetű, de fiatal és szeretetreméltó arcú apáca, ki az emberi szeretet nevében éjjeli szállást kért. A molnár és családja szívesen fogadták az apácát s nemcsak, hogy egy padlásszobát engedtek át neki éjszakára, hanem szerény vacsorájukhoz is meghívták. Az apáca vonakodott a családdal asztalhoz ülni, hanem ennivalóját a sötét malomban költötte el, aztán nyugalmas, jó éjszakát kívánva, visszavonult a padlásszobába.

Hanem a szobában, az ágy alatt már rejtőzött valaki és pedig a molnár Szabó József nevű magyar legénye, kinek — úgy látszott — megtetszett a szelid és fiatal arcú apáca s míg ez a malomban vacsorázott, a legény gonosz szándékra határozta el magát, az apáca szobájába beszökött s itt az ágy alá bujt. A legény kényelmetlen helyzetében várta az apácát, aki nyolc óra tájban fel is jött a szobába, az ajtót bezárta s vetkőzni kezdett; és a legény nagy meglepetésére, nagyon sajtáságos, apácához nem illő ruhadarabokat vetett le. Csupa férfinek való fehérmű volt az apácán, ki később a legény nagy rémületére forgópisztolyt, kést és betörőszerszámokat kezdett előszedni a zsebekből. A legény visszafojtott lélegzettel várta a fejleményeket egész 11 óráig, amikor az „apáca“, aki erőteljes fiatalember volt, az égő gyertyát az ablakhoz vitte és azzal jeleket adott, — kétségtelenül a Dráva partján váró társainak. Ekkor a legény a maoska zajtalan ügyességével előbujt az ágy alól és hátulról elkapta a rablót vedlett apácát, ki nagy ijedtségben elejtette a gyertyát. Most azonban a sötétben élet-halál küzdelem indult a két egyaránt erős férfi közt, mignem a rémes dobogásra figyelmes lett a molnár és két felöltött fia, kik felrohantak a padlásszobába, betörték az ajtót és a rablót csakhamar megkötözve vitték le a malomba.

A leleplezett apáca tagadja, hogy társai lettek volna s a nevét sem mondja meg. Pedig társai elárulták magukat azzal, hogy egymásután kétszer valóságos sortűzet adtak az emeleti ablakra, melynek minden táblája összetört, de egyéb kárt nem okoztak a golyók.

A esendőrség erélyesen hozzálátott, hogy a rabló kilétét megtudja s társait kinyomozza.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjeli-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjeli használható)	— 151
mellékeltomas	— 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
nyomda	— 151

HIREK.

— Glattfelder püspök kritikája a papokról. *Budapestről jelentik*: Tegnap délelőtt kezdte üléseit a három napra tervezett katolikus naggyűlés. Reggel kilenc órakor Zichy Gyula gróf pécsi püspök a Bazilikában misét celebrált, amely után a Vigadóba vonult a naggyűlés közönsége. Több száz hallgató előtt Majláth György gróf nyitotta meg a naggyűlést, majd Zsembery István felolvasta a kongresszus védőinek és tisztikarának névsorát. Prohászka Ottokár püspök nevének említésénél percekig tartó lelkes tapsal, tüntetett a közönség. Ezután Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök a pápa és a király címmel tartott előadást, Giesswein Sándor a kultúra és modern szellem ellentétéről beszélt. Temperamentumosan, kritikai élel emlékezett meg a papság és a hívek viszonyáról Glattfelder Gyula csanádi püspök, aki többek közt ezt mondotta:

— Nem mondom unos untalan, hogy a püspökök és a papok nem tesznek eleget kötelességeiknek, de azt mondom, hogy a cselekedeteik a jót nem igen közelítik meg. Az a papság, amelyre nem hat a feltűnés keresésének viszketege, amelynek nem ambíciója, hogy csupán szépen beszéljen és kitűnően reprezentáljon, az a papság, mely hivatását betölti, meg fogja találni az utat az intelligenciához.

Ma a Katolikus Iskolaegyesület tartott ülését, délután öt órakor a szakosztályok tanácskoztak.

— Hármassirkóavatás. Vasárnap délelőtt hármassirkó felavatás volt az aradi zsidó temetőben. Tegnap délelőtt állították fel Spitzer Ignác, Rosenberg Lipótnak és Radó Károlynak a siremlékét. Az emlékezés szép ünnepén Arad társadalmi vezetői közül számosan megjelentek. Arad városát Varjassy Lajos polgármester képviselte.

Az ünnepség Spitzer Ignác sarkóvének felavatásával vette kezdetét. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi magas szárnyalású beszédben vázolta a nemes emberbarát életét és működését, számos példával bizonyítva, hogy az emlékkövek rég elporladoznak majd de az ő emléke még mindig tovább fog élni jótéteményeiben. Majd Rosenberg Lipót főjegyző siremlékének felavatása következett. Monumentális sarkó emlékedik a hatvan évig munkálkodott főjegyzőnek sirján; az emléket az izr. hitközség és a Cneura Kadisa szentegylet emeltette. A fekete márvány kővön a következő felírás díszelg:

„Itt nyugszik Rosenberg Lipót, az aradi hitközségnek és jótékony cselekvéseinek hat évtizeden keresztül fáradhatatlan buzgalma, kiváló érdemi volt főjegyzője. Elhunyt a köznek és családjának szeretettel szentelt áldásos élete 78-ik évében, 1908. december hó 18-án. Béke vele!”

Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi tartott szép beszédet, válaszva Rosenberg Lipótnak működését és nemes buzgalmát. Utána Nemess Zsigmond dr. országgyűlési képviselő, a hitközség elnöke mondott megható beszédet, elbusuzva a hitközség nevében szeretett főjegyzőjükről. A magyarországi hitközségi jegyzői kar megbízásából Kummelheim Armin, a temesvárbelvárosi hitközség titkára tartott lelkes beszédet. A templomi énekkar éneke után Kohn Dávid főkantor szép hangon énekelte imájával az ünnepség véget ért. Innen az egész gyülekezet Radó Károly dr.-nak sirjához ment, hogy az ott emelt emlékoszlop felavatásán részt vegyen. Itt újból Nemess Zsigmond dr., nemcsak mint a hitközség elnöke, hanem mint jó barát is méltatta Radó dr. tevékenységét. A sarkóra az aradi hírtapirók koszorút helyeztek. A templomi kar gyászénekével a hármassirkóavatási ünnepség véget ért.

— A papok és az asszonyok. Rómából jelentik: A pápa legújabb motu propriojának az a célja, hogy a papok erkölcsi életét megjavítsa. A pápa figyelmezteti a papokat arra a törvényre, amely megtiltja nekik, hogy nőszemélylyel, még ha rokonuk is, egy tető alatt lakjanak. A motu proprio meghagyja, hogy papoknál jövőben minden szolgálatot férfiak teljesítsenek.

— Piktörök háboruja. Áldatlan háborúság dúl Nagybányán a magyar Barbizonban. Öreg és fiatalok állanak szemközt egymással és nem a művészet miatt. Vagy két hónap óta tart a herce-hurca a nagybányaiak között. Egyrészt Ferenczi, Torma, Réti, Grünwald — elismert tisztelt nevek — az iskola vezetői, másrészt a fiatalok, élükön Boromisza Tiborral. Legutóbb a harc, ami eddig az elvek jelszavával folyt, átjárt a személyi kérdésekre. A nagybányai két ujság minden hét végén összefoglalta a háborus eredményeket. És egy ilyen közleménykritikából támadt aztán a legfrissebb affér, ami töretlenül elmérgesítette a szituációt. Borbás Géza főgimnáziumi tanár egy kritika keretében sötétben bujkáló intrikuznak és mi másnak nevezte el Boromisza Tibort, elhallgatva ugyan a piktör nevét, de pontosan körülírva őt. Boromisza a korzón felelősségre vonta a tanárt és majd mikor ez a sértését megismételte, arculütötte. Borbás a rendőrségre vitte az ügyet és életveszélyes fenyegetés címen jelentette föl a piktört, aki állítólag browningot fogott rá. Majd, hogy a lovagiasságnak is megadja, ami a lovagiasságé, provokálta támadóját. Boromisza, arra való hivatkozással, hogy lovagias elégtételt nem tartja elintézésnek, megtagadta az elégtételt.

— Nyomorba jutott nyugalmazott polgármester. Budapesten, Lónyai utca 54. sz. alatt szerény kis hónapos szobában nélkülözések között él Hódmezővásárhely volt polgármestere, a tehetséges író: Abrai Károly. A volt polgármester kérelmet intézett a főispán útján Hódmezővásárhely törvényhatóságához kegydíj megfizetése iránt.

— Házasság. Schugerl Sándor a Pozsonyi Általános Takarékpénztár tisztviselője a napokban tartotta esküvőjét König Jolán kisasszonnyal, König Ernő és neje szül. Kápolnássy Erzsébet leányával, az egyházi esketést a vőlegény fivére Schugerl Gyula soproni hittanár végezte.

— Visszahelyezett tanító. Mint már említettük, óriási zavart idézett elő Borosjenőn a román püspökség az a határozata, melylyel Dirlea Pált felfüggesztette állásától. Dirleához ugyanis a nép olyan szívesen ragaszkodik, hogy nem törődve a következményekkel, gyermekeit nem engedték az iskolába. A héten újból nagy deputáció járult a püspök elé, melynek szónoka kiemelte, hogy készek áttérni, ha a sérelmes határozatot nem vonják vissza. Az újabb kérelem teljes sikerrel járt, mert a püspökség engedve a nép óhajának, Dirleát visszahelyezte állásába s így helyreállt a rend a román iskolában, ahol pedig hetek óta jóformán szünetelt a tanítás. Ma megtudtuk, hogy a borosjenői harcnak mi a háttere. Dirlea felesége szintén évekig volt tanítónő a borosjenői román iskolában. Azonban jobbnak látta átlépni az állami iskolához. A román papok ezért megharagudak Dirleára és mindent elkövettek, hogy az állását hagyja el, s ha már a felesége az állam szolgálatába lépett, hát kövesse ő is ezt a példát. A tanító azonban ragaszkodott állásához és emiatt gyakori volt az összetűzése a papokkal. Egy alkalommal az utcán a vita hevében Dirlea arcul ütötte az őt sértető papot. Ezért történt a tanító felfüggesztése, amelyet most visszavont a román püspök, nehogy a hívek beváltsák a kilépésre vonatkozó fenyegetésüket.

— Halálozás. Friedman Lajos a nagylaki takarékpénztár vezérigazgatója életének 78-ik évében e hó 10-én éjjel 12 órakor hosszú szenvedés után elhunyt. E hó 12-én délelőtt fél 11 órakor temették el a nagylaki izraelita sírkertben.

— Újabb zavarok a Dévai Hitelbanknál. Amint megírtuk, a Dévai Takarékpénztár minap kibocsájtott körözlésében értesítette a Dévai Hitelbank betéteseit, hogy a betétek 50%-át november 10-ike körül folyósítani fogja. Tegnap csakugyan nagy számban jelentkeztek a betétesek a takarékpénztár helyiségében, ahol — általános meglepetésre és megdöbbenésre — azt a kellemetlen értesítést kapták, hogy a bank a betéteket nem fizetheti ki, mert egy betétes többszöri felszólításra sem nyújtotta be a takarékpénztárhoz betétkönyvét. S mindaddig, míg azt be nem nyújtja, a betét folyósítások nem kezdődhetnek meg. Az történt ugyanis, hogy ez a betétes, nem tudni, mi okból, beadványt intézett a dévai törvényszékhez, amelyben a Dévai Hitelbank legutolsó közgyűlésének határozatát kéri — néhány indokból — megsemmisíteni. — Mivel a benyújtott kérvény nem volt szabályszerűen felkészítve, a törvényszék azt visszautasította. Kérdéses azonban, hogy a betétes, ki mint már említettük betétkönyvének beadását is megtagadta, nem nyújtja-e be másodsor is kérvényét a bírósághoz a [közgyűlési határozat megsemmisítése végett? — Seress Barna törvényszéki bíró a Dévai Hitelbank legutolsó mérlegét áttette a kereskedelmi bírósághoz annak megállapítására, nem forog-e fenn az igazgatóság részéről vétkes mulasztás vagy szabálytalanság. Seress bíró eljárása, melyről a kir. ügyészséget is értesítette, a kereskedelmi törvény azon a rendelkezésén alapszik, hogy a tartalék-tőke felének elvesztését az igazgatóságnak azonnal be kell jelenteni az illetékes bíróságnál, ezt pedig a Hitelbank igazgatósága — állítólag — még akkor is elmulasztotta, mikor az egész tartalék tőke elveszett. Értesülésünk szerint a kereskedelmi törvényszék vizsgálóbiztost fog kiküldeni Dévára az ügy megvizsgálására.

— Telekvétel. A Boros Báni-téri fetelek elhelyezésére szolgáló telkek közül az egyik, amelyen ez idő szerint Barta Samu fakereskedése van, gazdát cserélt. A mintegy 1600 négyzetméter kitarjadt terület megvette Hartmann Samu 100,000 koronáért.

— Sok az üres lakás Aradon. Boczkó Pál nyugalmazott aradi községi tanító figyelemreméltó levelet intézett hozzánk. Ebből a levélből kitűnik, hogy Aradon egyáltalán nincs lakás hiány és a háziurak rosszul teszik, ha fölverik a lakások árát, mert tekintélyes számú üres lakás van Aradon. „Az elmúlt hetekben — írja Boczkó Pál — lakást kerestem Aradon és el voltam készülve, hogy csak hetek múlva kapok megfelelő lakást családom számára. Nagy volt azonban a meglepetésem, amikor minden utcában találtam üres lakásokat hirdető cédulákat. Most már februárig nem igen költözködnek az emberek, sőt februárban is kevesen mozdulnak ki, tehát májusig valószínűleg üresen maradnak azok a lakások, amelyeket én láttam. Ezeknek száma pedig legalább negyvenre tehető. Ezt én nagyon örvéndetesnek találom, mert a tisztelt háziurak majd meggondolják, hogy steigeroljanak a szegény lakóknak”.

— Szicinszki nyomában. Staniszlauból jelentik: Szicinszki körözlésével alapján új nyomot sikerült felfedezni. Távirat jött Iokaniból, hogy ott láttak egy papot, akire teljesen ráillik a Szicinszki személyleírása, sőt még aranyozott fogait is észrevették. A Berlin—bukaresti gyorsvonattal utazott, amely átment az osztrák román határon Burdujenin tuf. Az utas még két pappal tette meg az utat, egy másodosztályú szakaszban ült és mikor jegyellenőrzés következett, az ellenőr Szicinszkit vélte felismerni, de Szicinszki a félreeső helyre ment. Az árubás utas Hadifalván szállott a gyorsvonatra.

— Hareias baka. Krausz Elemér óthalmi gyógyszerész tegnap este családjával és több ismerőseivel együtt felszállt a motoros vasútra, hogy Aradra utazzék. Szabadhelyen a már amúgy is zafolt kocsiba rövid szabadságon volt katonák szálltak be, akik közül kettő, egy tizedes és egy közember lökdösni kezdte a közönséget. Különösen a közvitéz volt kötekedő kedvében, mert a káplár hangos szóval bátorította a civilnépséget inzultálására. A gyógyszerész csendre intette a rakoncátlan katonákat, de emiatt életveszélybe került. A baka ugyanis kirántotta oldalfegyverét és szurásra emelve a gyógyszerészre rontott, akinek testi épességét Miklóssy Emil dr. ügyvédjelölt mentette meg, mert még idejekorán lefogta a vérszomjas katonát és ártalmatlanná tette. Krausz egy másik kocsiban ülő őrmestert felszólitott, hogy gondoskodjék a katonák letartóztatásáról, de a baka a miklakai állomáson leugrott a vonatról és a sötétben eltűnt. A gyógyszerész Aradra érkezve azonnal jelentést tett Szecepkovszky Tzofil ügyeletes rendőrhadnagyknál. A rendőrség megkeresésére a katonai hatóság kinyomozta, hogy a merénylő katoná Todorán Joca, a 33. gyalogezred 6. századában szolgáló közserber és ma letartóztatva.

— Az olasz flotta az aegai tengeren. *Milánóból* jelentik: Az Avanti értesülése szerint az olasz flotta már megkezdte akcióját. Az első hajóhadosztály már Cerigo és Kréta között van; a második hajóhadosztály Lemnos mellett cirkál; a harmadik hajóhadosztály, amely szárazföldi csapatokat visz magával Paduából, Velencéből és Milanóból, már elindult Velencéből.

— Meggyilkolta a társait. *Bécsből* jelentik: A XIX. kerületben ma egy borzalmas büntetést fedeztek fel. Egy kórakás megett két borzasztóan megcsönkített állapotban lévő meztelen férfi holttestére akadtak. A rendőrség az első pillanatban nem tudta megállapítani, hogy rablógyilkosság történt-e, vagy pedig csak közönséges gyilkosság. Megállapították, hogy a két férfi vízvezetési munkás volt. Valószínű, hogy egyik társuk ölte meg őket boszúból. Egy vízvezetési munkást letartóztattak. Több gyanúok maradtak fel ellene, de még eddig tagadja a tetteket. Kiderült, hogy a két meggyilkolt tegnap összeresztett a gyanúsítottal. A gyilkosság áldozatai este a szabadban feküdtek le aludni. A gyilkos ismerie alvóhelyüket s valószínűleg álmukban ölte meg őket.

— Szónoklat helyett pofon. Egy kis 14 éves cselédleány állott ma lopással vádolva Zih József büntetőbíró előtt. A kis cselédleány pár koronányi fehérneműt dugott „tévedésből” gazdája holmijai közül a ládája. A tárgyalásra megidézték a cselédleány vidéken levő szüleit is, kik a lopásról semmit sem tudtak s csak a tárgyaláson hallották meg, hogy leányuk rossz útra tévedett. A bíró dorgálásra ítélte a leányt s már bele is kezdett a feddő és intő szónoklatba. Még nem is fejezte be azonban a jó útra terelést, midőn a leány anyja elébe lépett:

— Tekintetes bíró ur! Kár annak a rossz leánynak annyit beszélni! — mondotta s azzal gyors kézzel kétszer pofonvágta a szepegő kisleányt.

— Így kell azt csinálni, tetszik látni. Nem értem ennél a beszéd semmit, de ezt a két pofon tudom isten, sokáig meg fogja emlegetni!

— Gyilkos merénylet. Tegnap reggel hét órakor Aradon a Deák Ferenc utcában szolgálatot teljesítő rendőrszemnéi jelentkezett egy Rácz Tódor nevű 40 esztendősnapszamos cigánytelepi lakos és arra kérte, hogy tartóztassa őt le. A rendőr azt hitte, hogy valami vasárnapi reggelig mutató alak tréfálkodik vele, nem is igen vetett ügyet rá, de a rendkívül izgatott viselkedésű ember határozottsággal ismételte meg kérését és most már nem volt mit tennie a rendőrnek, felkísérte Rácot Berecz Ferenc ügyeletes rendőrkapitány elé. Itt azután elmondotta, hogy a Cigánytelep 42. számú ház előtt reggel 5 óra után két ember életét oltotta ki. Megölte Gligor Miklósnét és valószínűleg Gligor Miklóst. Mindkettőt hasbaszurta, az asszony azonnal meghalt és azt hiszi, hogy míg ő a rendőrségre jött, azalatt a férfi is kiszökött. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy Gligor Miklósné a szurás után 20—25 perc múlva hunyt el, Gligor pedig életveszélyes sebesüléssel a közkórházban fekszik. A tettes a gyilkosságnak igazolásul azt mondotta el, hogy Gligornéval és ennek családjával néhány hét óta ellenséges viszonyban él, az utóbbi napokban lépten nyomon inzultáltak őt is, feleségét is, aőt többször a lakására is behatoltak, hogy nyugalmában megháborítsák. Tegnap reggel öt órakor Rácné és nővére Kovács Györgyné együtt távoztak hazulról, hogy a piacra menjenek, míg a férfi otthon maradt és vasárnap lévén, csak később akart felkelni. Kevés idő múlva a két asszony azzal a panasszal tért vissza a lakásra, hogy Gligor Miklósné, Lingurák Sándorné, továbbá Gligor Mari az utcán ujjukat állták, szidalmazták, lepiszkolták és nem engedték őket a piacra menni. Mikor ők visszafordultak, hogy lakásra térjenek, Gligorné és társnői nyomukba szegődtek és egész a Ricz házig követték. Rácz haragra lobbanva felkelt, kabátot öltött és kiment az utcára, a feleségét és sógornőjét pedig bent marasztalta a szobában. Esteien lármával fogadta az asszonynevelés az utcára kilépő Ráczot, inzultálta, majd időközben odajött Gligor Miklós is, aki rávetette magát és fojtogatni kezdte, míg Gligorné bottal ütlegelte. Ere ő előkapta a zsebkését és előbb Gligort, majd az asszonyt szurta hasba. A nő hazavánszorgott, felóra múlva meghalt. A tettesek ezt az előadását több tanu igazolta, azonban minthogy a rendőrség a tanúk egy részét érdekelteknél látja, a nyomozást tovább folytatja. Ráczot előzetes letartóztatásba helyezte. Gligor sérüléseit Stauper Andor dr. kötözte be és őt a kórházba szállította.

— Köszönetnyilvánítás. Multasch Adolfné ravatalára szánt koszorú megváltása címén Reiner Mór ur 20 koronát, Korodi Sándor ur (Budapest) 10 koronát küldött jótékony cselekedetükre. Radó B. Béla ur (Budapest) pedig Istenben megdícsőült atyja, Rosenberg Lipót hitközségünk volt főjegyzőjének sírköfelavatása alkalmából 50 koronát juttatott hozzánk szegények között való kiosztásra. Ezen kegyeletes adományokért ezton nyilvánítja köszönetét az elnökség.

— Curiené és Langevin viszonya. *Párisból* jelentik: December 18-án tárgyalja a párisi polgári törvényszék Langevin tanár váloparát. Langevinné be akarja bizonyítani, hogy férje Curienével közös háztartásban élt és férji kötelességének nem tett eleget. Párisi előkelők körök mindamellett Curiené teljes rehabilitálását várják a pertől.

— A hölgyközönség figyelmébe! Az úri hölgyközönséget értesítem, hogy Szentpál-utca 8. alatt egy angol és francia női ruha műtermét nyitottam, ahol a legújabb divatlapok szerinti női kosztümöket és felöltöket legújantóbban készítek. Becses partfogásáért esedezik Szauerland Andor. 5025

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk *Novák Rudolf* fogműtermét: Arad Tökölly-tér 7. szám alatt, I. emelet. November 1-től Szabadság-tér 5—6 dr. Kronstein-ház.

— Születések, halálozások és házasságok. Aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 13-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Timár Elek fékezőnek Margit nevű leánya. Verba Mátyás napszamosnak Katalin nevű leánya. Kimpiák Pál borbélymesternek Mihály nevű fia. Talpai József hivataloszógnak Imre nevű fia. Károlyi Sándor zenésznek Géza nevű fia. *Meghalt:* Szelinka Jánosné 67 éves napszamos. Süfmayer György 18 éves soffórtanonc. Mesner Jakabné 45 éves szatócs neje. Morgován Aurélia 19 hónapos leány. *Házasságot kötött:* Ardeleán János pályasó Györgyi Zsófiával. Vild Sebastyén mészáros Markov Erzsébettel. Kiss Ferenc kereskedő Karabás Rozáliával. Héder János géplakatos Milincovicin Máriával. Pangert Báliut szobafestő Csöriga Zsófiával. Bujdos József betűszedő Veres Máriával. Leipniker József hivatalnok Drecksler Irénnel. Frank Antal napszamos Czippelmayer Szabinával. Schramm Ferenc acsev. gyakornok Mayer Józsefával.

— A legelegánsabb és legújabb selyem, bársony, gyöngy börtáskák, szivar, oldal és penztárcák, bőrdobok, vadásztáskák és más bőrdíszmüaru legnagobb választékban legolcsóbban Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és bőrdíszmüaru kereskedésében Aradon, Andrassy-tér 15. sz. 4588

— Deutsch Sándor okl. táncitanító 1911. évi november hó 15-én kezdi meg második táncanfolyamát az lpartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet a táncintézetben, vagy Bercsényi M.-u. 18. sz. alatti lakásán. — Külön délutáni ifjusági diák kolon. 5287

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Hoffmann Jakab Budapest (VI., Terézkerut 1/a III. em. 8. sz.) lapunk mai számában megjelent 4 1/2%-os nagy kölcsönök megszerzésére vonatkozó hirdetését.

— Női kalapdivatterem. Legújabb modellű bécsi és párisi őszi és téli divatkalapok legnagyobb választékban, legelőnyösebben *Grünblatt Antónia kalapdivattermében Szabadságtér 11. szám* (Glück huscsarnok-épület) szerezhették be. 4561

— Felhívjuk olvasóink b. figyelmét az *Angol Enyveshat Vállalat* (Andrassy-tér 8) lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izso kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E oég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Esperantó nyelvtanok és szótárak Kerpelnél. 5419

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a liköraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

SPORT.

+ Birkózás. Stein István a Toldi Klub választmányi tagja értékes tiszteletdíjat ajánlott fel még a szeptember 9-én rendezett délmagyarországi kerületi bajnoki birkózóverseny bajnok győztesének, de a mérkőzés mindaddig elmaradt. A körmérkőzés megtartásul határnapul e hó 14-ét tűzte ki Alt János a Toldi Klub elnöke, amikor a küzdők sorában látjuk Lába János, Baumann Gyula és Dulhász Sebő ismert birkózókat a Toldi Klub és a délmagyarországi birkózó kerület többszörös bajnokait. A sportkedvelő közönségnek igen élvezetes látványt fog e mérkőzés nyújtani. Érdeklődéseket szivesen lát a Toldi Klub vezetőség.

Csak a
minőség

6691

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége

elsőrangú

Maidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17. (Reinhardt-ház.)
Férfi kelengye óriási választékban.
 Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 30 koronától. 2168
Intézeti flu kelengyek dus választékban.
 Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 765

+ Bajnoki labdarugó-verseny. Az Aradi Atletikai Klub értékes és nagy győzelmet vívott ki a vasárnapi bajnoki mérkőzésben, régi riválisa az aradi postás csapatból alakult Aradi Testgyakorlók Köre ellen. Az ATK. eleinte tetszetős játékkal állt ellen az AAK. gyors és eredményes támadásának és az első félidő 2:0 végződött. A második félidő elején az ATK. is goalhoz jutott, de azután teljesen visszaesett és erőszakos eszközökkel próbálta utiát állni az AAK. győzelmének. Ennek az eredménye azonban csak az egyik ATK. játékos kiállítására és a goalok sorozata lett. 7:1 arányban győzött végül az AAK, amely ezúttal megerősödött fedezettséggel és szépen összejátszó csapatokkal szerepelt. Gencsi 3, Zaránd 2, Eisenmagen és Borszoki 1-1 goalt rugott. Az ATK. legjobb embere a kisére erőszakos Tóth és a csatársorban Drescher volt. A mérkőzést erőlyesen vezette Kiss Menyhért (33-as F. K.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Naptár. Tisztelettel felkérjük mindazokat, akik helyben valamint a vidéken a naptárra vonatkozólag a pótlás végett megküldött ívet eddig be nem küldötték, szíveskedjenek azt a naptárnak idejekorán való elkészítése érdekében sürgősen hozni juttatni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Uj iparjogok, megszűnt iparjogok. Arad város rendőrkapitányi hivatalában vezetett nyilvántartás szerint az iparjogok állományában az elmúlt héten a következő változások történtek: **Uj iparjogot nyertek:** özv. Zavađa Jánosné bérkocsis, Illés utca 21a., Bordász Ilona, mészáros és hentes, Desewffy-utca 16., Engelhardt János szatócs, Demeter-utca 107., Biró György mészáros és hentes, Fabian-utca 13., Suhajda József, gépészkövác, Markó-düllő 14., Klár Lajos női szabó, Andrassy-tér 3., Bucskó Erzsébet szatócs, Szilágyi Dezső u. 24., Krámer Adolf vendéglős Tökölly-tér 7., Viday József szatócs, Gáj, Templom-utca 48., Tóth István asztalos, G. Szeglet-utca 47., Bogyán István közműves, Török Ignác utca 3., Kádán Gyula kézműves kereskedő Andrassy tér 20., ifj. Reiner Ede órás, Salac-utca 3., Németh Róza szatócs, Deák Ferenc-utca 23., Szabó László szemétkihordó Mihály-utca 46., Freimann Ede diszmi és norinbergi-áru kereskedő Deák Ferenc-utca 8., Kuzmann Péter bérkocsis György-utca 62., Schauer Jakab és Singer Vilmos ügynökök, Salac-utca 4., Kvitkovszky István, könyvkötő, Batthyány-utca 33., Iván Miklós fafüreselő Virág-utca 29., Altmann Ignác (Altmann Ede) kávéórló, Wesselényi-utca 49. **Beszűntette iparát:** Németh Lajosné szatócs Deák Ferenc-utca 23., Simandán S. szeméthordó, Kapa-utca 27., Pavlovits Dusan bérkocsis, Csutora-utca 30., Töröcsik József baromfi kereskedő Lujza-utca 3., Tóth István és Szeitlbach Salamon borkereskedők Weitzer János-utca 2., Tóth Dániel bérkocsis, Fejsze-utca 8., Messer Illés gyümölcskereskedő, Asztalos Sándor u. 9., Záray Géza finom hentesáru készítő Bercesényi Miklós utca 2., Gid Tivadar csizmadia Sarló-utca 6., Dvorszák Lajos asztalos, Gyár-utca 10., Erdős Zsigmond fakereskedő Andrassy-tér 9.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1911. november 13.

Készáru.

Kínálat korlátolt, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. 5-10 fillérrel olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Dél szarlat	2 órai szarlat
Buza 1912. áprilisi	11.75 - 11.78	11.70 - 11.71
Rozs 1912. áprilisi	10.30 - 10.31	10.25 - 10.26
Tengeri 1912. májusi	8.30 - 8.31	8.30 - 8.31
Zab 1912. áprilisi	9.62 - 9.63	9.63 - 9.64

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. november 13.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.80 - 10.90
77	10.90 - 11.00
78	11.05 - 11.10
79	11.15 - 11.20

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.70 - 10.80
Rozs	9.30 - 9.40
Arpa	8.70 - 8.75
Zab	8.00 - 8.70
Tengeri	8.65 - 8.70

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

November 13.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	111.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	90.85
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ 0/100	79.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	81.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	226.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	91.50
Osztrák járadék ezüstbe	94.75
Osztrák járadék aranyban	115.25
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	163.—
Osztrák-magyar bankrészevény	20.05
Magyar hitelbank-részevény	847.—
Osztrák hitelintézeti részevény	65.25
Osztr.-magy. államvasúti részevény	734.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.16
Német birodalmi márka	117.70
London vista	240.92 1/2
Páris vista	95.60
20 márkás arany	23.54

Kőbányai sertéspiac.

Nov. 13.

November 11. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 146—148 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 162—170 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi november hó 9. napján volt készlet 26439 drb. — 1911. november hó 10. én felhajtott 67 drb. — 1911. november 10. én elszállított 241 drb. — 1911. nov. 11. napjára maradt készletben 26265 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedd, 1911. november hó 14-én

B) bérlet B) bérlet

Kállay Jolán vendégfelleptével:

A hercegisasszony.

Operette 3 felvonásban. Részben Edmund About elbeszélése után írta: Leon Victor. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc. Fordította: Gábor Andor. Rendező: Polgár Sándor. Karnagy: Tilger Árpád.

SZEMÉLYEK:

Hadzsi	Ladiszlav J.	Dr. Hypolitte Győző A.
Fotini, leánya	Neogrady D.	Thomas Kulcsár L.
Marula, dajka	Lászi Etel.	Ovendoline Benkőné.
Krisztodulosz	Polgár S.	Mary-Anna Kállay Jolán.
Dimitri	Polgár Béla.	Pirklesz Vass Jenő.
Bill Harris	Huszár K.	Falatisz Cséh Ferenc.

Kezdete este 1/8 órakor.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palettában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadján.

Ma kedden, 1911. november 14-én:

1. Szép kis születésnap ajándék. Komikus. — 2. Albulavölgy. Svájci tájképek. — 3. Nagy birokverseny. Látványos. Szenzációs sportkép.

4. A modell.

Társalgalmi dráma, 2 felvonásban. Szenzációs slágerkép. 1000 méter hosszú. — 5. Egy ur, aki mindent megfog. Kacagtaté.

Az előadások kezdete délután 1/8 órától folytatódagasan 11-ig tartatnak.

Selymárak: Pályol ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-é hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

URANIA

szépségténykép színház.

(Béla Simonov-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma kedden, 1911. november 14

1. Nauke automobija. Humoros. — 2. Misi, mint bérkocsis. Bohózat. — 3. Részletek az olasz török háborúból. Természet után. — 4. Tévedt lelkek. Egy berlini polgár család tragédiája. A Nordish-film felvétele. 1800 méteres sláger kép.

Előadások a. n. 5 órától kezdve este 11 óráig

Selymárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kérésnek a nézőtérben kalap nélkül megjelennek.

As előadások tartama 3 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

Felölös szerkesztő:

Bolgár Lajos.

SALAMANDER cipők elárusítása.

Oriási választék valódi amerikai VADASZ-CZIPŐKBEN.

A n. 6. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivétel 20 „50”

WEINBERGER JANOS, ARAD elsőrendű cipőárúháza. 1916

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312. szám.

A lelegegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON: 855.

ARAD
ANDRÁSSY-TÉR 8
a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Értesítjük a n. é. hölgyközönséget, hogy a lelegegánsabb téli Modelljeink teljes számban raktáron vannak, melynek megtekintését kérjük.

FELHIVÁS!

A magyar irodalom és művészet minden ágában forrongások és megújulások idejét éljük. Új hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok, kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni. A női szépséget, melyben a költészet minden bájja, elbűvölő harmoniája összpontosul, ugyancsak a modern kor fegyverével, ártalmatlan, kipróbált arckrémmel, szépítőszerral kell az ósdi vénülés ellen megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló eszközeivel, a törv. **Dr. Biró-féle Havasi Gyopár-
védett** crémekkel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is.

A jelenkor modern női csaknem mindannyian használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉME ára:

Nagy tégely 1 K. — Mosdóvíz 1 K. — Szappan 70 f.

Főraktár: KOLOZSVÁR.

5093

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogériában.

Költözők figyelmébe!

Világos világítási berendezésekkel

csillárokkal

együtt kedvező áron felöltők
:: melletti szobák és szállít :: 1722

KOCH DÁNIEL

Államcsomagó és telefonberendezési vállalat

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Hölgyeim!

saját érdekükben cselekszenek, ha

Aradon, Salacz-utca 1. sz.

ház II. emeleten levő

trotteur, concert,

gyász és leányka

kalap-divatszalo-

nomat

meglátogatják, ahol nagy választékban kaphatók a párisi körutamból magammal hozott legújabb divatu női kalapok. Nagybecsű vevőimet

OLCSÓ ÁRRA!

és figyelmes kiszolgálásról biztosítom. Javítások és gyászkalapok kívánatra azonnal elkészülnek. Kérem szíves pártfogásukat, teljes tisztelettel: 4591

Maison Ritscher.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron

:: nyomva ::

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.

beküldése esetén bér-

:: mentve szállít. ::

ALAPITTATOTT 1889.

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-
utca 3. sz. (Minorita-palota.)

Elvállalja minden e szakba vágó

legújabb divatszertint

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos

kivitelben jutányos árért. Készít

továbbá bármely fegyvernemhez

tartozó önkéntes urak részére elő-

írási cipőket a legjobb minőségű

bőrökből. Ortopéd-cipők és vidéki

megrendelések 24 óra alatt ké-

szülnek. A lugosi honvédezdé tisz-

tikarának szállítója. B. pártfogást

kér 8951

VÁRHOL LÁSZLÓ.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koro-
nák ideálisan szépen, rágsára
kitűnők, készülnek

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sark,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 688.

4871

Ezelőtt Bolezul Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-Uzlete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések leg-
újabb francia vagy amerikai fa-
gonban, legszebb kivitelben, jutá-
nyos árban készíttetnek.

Saját készítményű

czipőraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség be-
cseles pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

Kétszobás udvari új lakás

azonnalra is

kiadó

Flórián-utca 6b sz. alatt.

Bővebbet ugyanott az 5.
ajtó szám alatti lakásban. 5518

Ha olcsón

akar vásárolni

ugy keresse fel 2672

okvetlen mielőbb

Schwartzberger. Manó

női felöltő áruházat

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legújabb divatu

női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választék-

ban feltűnő olcsó

árban kaphatók

Megnyilt az új Angol Enyveshát Vállalat

Andrássy-tér 8. sz. alatt

(Minorita templommal szemben)

5496

hol a legélethűbb mellképek már 2—3 órán belül elkészülnek. **12 darab 60 fillér.** Legkellemesebb ajándék hozzátartozóink részére. **Ujdonság enyveshát levelezőlapokban.** Remek kivitelben 6 drb. 1 kor. 20 fill.

Felvételek fénykép után is eszközöltetnek.

ÉRTESÍTÉS.

Grosz és Lapikás női és férfi divat-üzletét Arad, Andrássy-tér 20. szám alatt

megvettem

és az abban levő árukat nagyban és kicsinyben elárusítom.

Ugyarott az üzletberendezés eladó.

Kiváló tisztelettel:

Kádár Gyula.

5421

Igaz Sándor és szer-, ezüstmű ARAD, Andrássy-tér és óraüzlete, (Minorita-palota.) 4311 112

Szelidan szabott árak!
Figyelmes kiszolgálás!

Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben.
Külön helyiségben I. rendű chinaezüst áruk.

Városi és megyei telefonsz. 321.
Alapítva 1902. évben.

Gyors és pontos kiszolgálás!

MÜLLER J. ÉS FIA

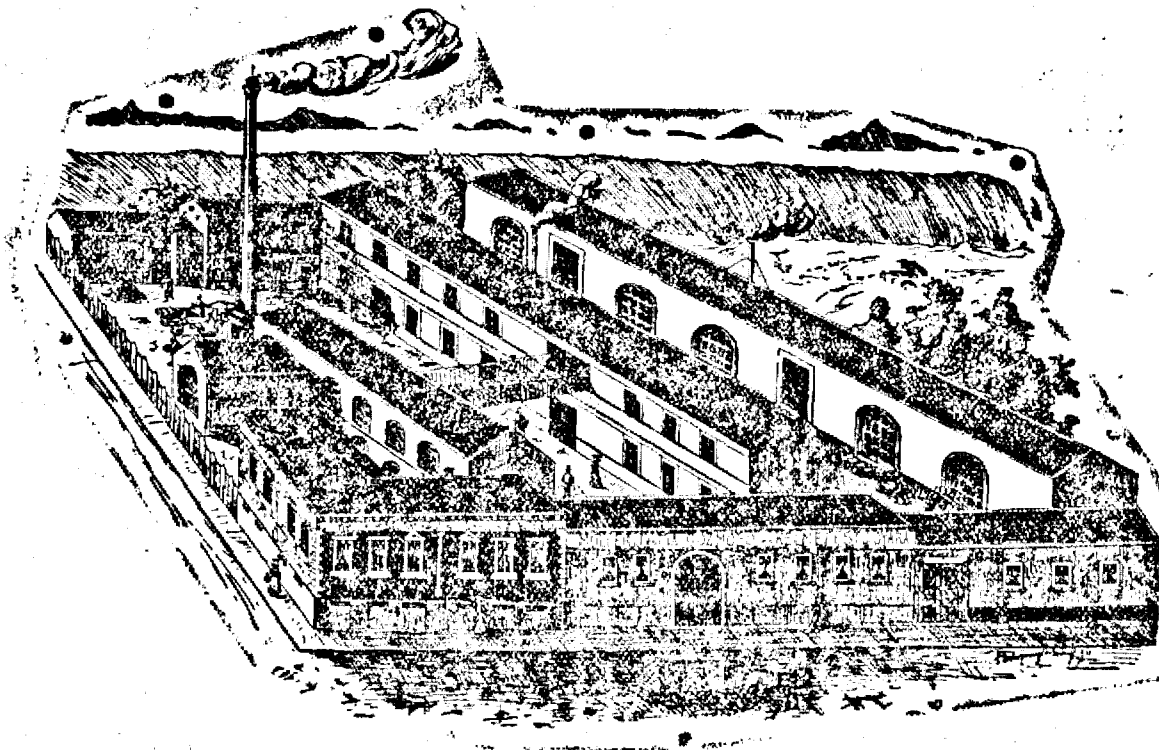
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottott:
1858.

Telefon szám
459.

Mindennemű
férfi és
női fel-
öltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Ingeket, gallé-
rokat, kezelő-
ket, házi ruhát,
kelengyeket stb.
hőfehérén
(minden maró-
szer kizárása-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybéli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

üzletemet felosztatom

Az áru készletem mélyen leszállított árban kiárusítom. Hatóságilag engedélyezett kiárusításom már megkezdődött. Tiszta selymek és foulard most 98 krajcár. Costüm kelmék Ruha-szövetek minden színben és feketék.

Vásznak, sifonok

Női és leányconfectio Szőnyegek, függönyök, ágyterítők, Szőrmé-áruk óriási választékban.

Meglepő olcsó árban kaphatók, amíg a készlet tart

Finom tenis flanellek széles áru 25 krajcár. Hölgy flanellek minden színben 35 krajcár.

Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület. Kérem kirakataimat megtekinteni!

Molnár Antal

épület- és butorasztalos
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Vállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8963

Molnár Antal,
épület és műbutorasztalos
Jó erkölcsű fió tanulóknak felvétetik.

Beleket

száraz és sóst mészárosok és hentesek részére ajánlom legolcsóbb :: napi árakban. ::

Klein Gábor
bélkereskedő
Boczko utca 11. szám.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő
Arad, Deák Ferenc-utca 40. szám.
(Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem Deák Ferenc-utca 40. szám alatt

van. — Raktáron tartok dus választékban mindennemű hangszereket. Elvállalok hangszer átalakításokat és javításokat legjutányosabb árak mellett. Vidékre megrendeléseket leggyorsabban eszközök. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Hauszer K. Géza,
hangszerkészítő. 2801

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmó dern butor veretel. Fémcsiszolás, galvanizálás. (Nikkelezés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 3341
Galvanoplasztikai munkák

Huzás már holnapután, Magy. kir. szab. osztálysorjáték.

Az 1911. november 16. és 17-én kezdődő
XXIX. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

1/1 sorsjegy 12.— korona || 1/4 sorsjegy 3.— korona
1/2 " 6.— " || 1/8 " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
4/4	4/4	4/4	4/4	8/8	8/8	8/8
	36060	36051	55801	55810	55824	
	8/8	8/8	8/8	8/8	8/8	

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15 én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi

február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott 99354. szám tízezer koronát nyert. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500

kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMÁN

bank- és váltóüzlete Aradon. 5244

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129. Vidéki megrendelések pontosan eszközölitnek.

Huzás már holnapután.

Popper Testvérek

ujjonnan megnagyobbított
áruházában

mélyen leszállított árakban e héten eladásra kerülnek:

- 1 vég 23 mtr Rumburgi vászon 4.85 kr.
- 1 vég 23 mtr cérna kanavász 5.95 kr.
- Angol szövet teljes ruhára 2.95 kr.
- Patent bársony ruhára és disznek minden szín — 65 kr.
- Ponger selyem minden színben — 65 kr.
- Louisien selyem minden színben — 48 kr.
- Himzett blous — 97 kr.
- 5 drb len pohártörő — 97 kr.
- 6 pár női vagy férfi harisnya — 97 kr.
- Női ing Madapolan himzés — 97 kr.
- 12 drb batiszt vagy vászon zsebkeendő — 97 kr.
- 1 drb kész alsólepedő varrás nélkül — 97 kr.
- Férfi vagy női ernyő — 97 kr.
- Tigris flanel takaró — 97 kr.
- 2 drb cérna ajour futó vagy millieü — 97 kr.
- 1 drb Jäger triko ing vagy nadrág — 97 kr.
- 1 drb 2 személyes rouge paplan 2.36 kr.

Vidéki rendelések pontosan eszközölitnek, meg nem felelőt visszavevünk és a pénzt visszazárítjuk.

Popper Testvérek

Arad, Forray-utca
(Gróf Hunyady-palota.)

KÖLTÖZKÖDŐK FIGYELMÉBE. LOVAS KÁROLY

Ajánlom parkettás lakás, ablak és szőnyeg tisztítási vállalatomat, egyben felbivom a t. közönség b. figyelmét, legújabb módszerrel berendezett **peloska** irtásemra, jótállás mellett, ugyszintén tűzifa felhordást elvállalok naponta a kamrából lakásokba.

Arad, Mihály-utca 86/B.

TELEFON 789.

4437

TELEFON 789.

Kérjük mindenütt a kénes

Gyógyi gyógy- és borvizet

mely biztos gyógyhatásu a gyomor és bél minden bántalmánál, köszvénynél, cukorbetegségben. Főelárusító:

Kardos Miklós

ásványvizkereskedő Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz. Telefon szám 647. A vizet kívánatra házhoz és vidékre szállítja.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színet, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

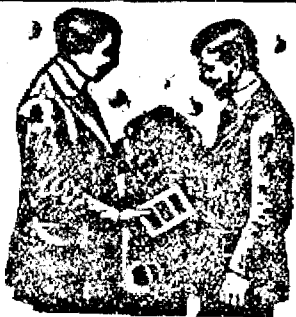
== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomagolásal bérmentve küld. 1524

Brünni szövetek

ami ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári áron kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 6904

A tanított szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítja. Ha direkt a gyárból venni a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük. **Dus minta választék megtekintésére bérmentve küldeték.**

Alkalmi vételek

és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

arany és ezüsttárgyakban, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

éras és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüsttárgyak, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb áron megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetésnek.

TELEFON 439.

TELEFON 439.

DOUGAN ÉS MAYER

kárpites és díszítők

Arad, Atzél Péter-utca 3. (az udvarban a kapuval szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: **szalon, angolbőr bútorokat** a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig, továbbá használt bútorok átalakítását, valamint **lakáshozrendezéseket és díszítéseket** a legolcsóbb áron. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Levélbeli meghívásra azonnal megjelenünk.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván magunkat maradtunk tisztelettel:

DOUGAN ÉS MAYER

kárpites és díszítők.

5149

YOGHURT.

Dr. Floris A. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellene a bél baktériumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a bélben való rothadást.

A vértestecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomornak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a baktériumokat így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra leghasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemcsékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyetlen biztos szert, amely megóvjaa a szervezetet a korai megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőtlenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL A R A D.

GARAI KÁROLY

RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 847.

5371

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezné

felkeresni vételkény-

szert nélkül

Vogel László

művészi és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserelem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

23655/1911. kh. sz.

Hirdetmény

A magyar királyi földművelésügyi miniszterium 100541/III-2 számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy az 1907. évi július hó 27-én 45951. számú rendelettel forgalomba hozatalra engedélyezett „Vitalis” féle sertés táppornak további forgalomba hozatalára nézve a fent idézett rendelet hatályon kívül helyeztetett. Figyelmeztetem ennél fogva az érdekelteket, hogy ha jelen rendelet kihirdetésétől számított négy heti határidőn túl a szóban forgó tápport más tulajdonát képező állatra alkalmazzák vagy alkalmazzatnák, azt árusítanak, raktáron tartanak vagy használatra ajánlanak úgy ellenük az 1902. évi 15621 számú rendeletben előírt eljárás fog alkalmaztatni.

Arad, 1911. évi október hó 31-én.

Serlet,
főkapitány.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat reáliskolát, vagy hat polgári iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Ezen rovatban minden szó egy-
szori beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűvel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elő — avagy levélbélyegeken. Tudakozásul a hirdetés száma mindenkor közlendő. Levélben megkeresésnél (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűvel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetést a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

OKTATÁS.

Ha pecsétes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek és Weisz tól I-8329

5-ik gimnáziuma

szerény feltételek mellett keres 1 vagy 2 tanítványt. Cím a kiadóhivatalban. 5539

A dohányzást

könnyen nélkülözhetjük, ha Mentholcigarettát veszünk. Egy drb. Kor. 1-20. Hánzu Nestor vöröskereszt drogeria. 1286

Allandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandíj mellett minden hónapban új 3-8 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tanerők vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásközvetítés! — Ziffer Sándor írógépvállalata, József főherceg-ut 7. 4904

Minden ragyog,

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisztól. I-8326

KÜLÖNFÉLE.

Két fiatalember

intelligens izraelita családnál felvétetik teljes ellátásra. Modern lakás, esetleg zongorahasználattal. Petőfi-uta 10. I. em. 4. ajtó 5393

Varrónő

házakhoz megy. Készít angol és francia ruhákat. Weitzer János-utca 17., ajtó 21. 5480

Ügyes kárptos

ajánkozik e szakmába bármely kárptos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Csernovits Péter-utca 8. sz. 2287

Elegáns

francia és angol toalettet vállal Rosenbergné Stuckart Erna, Damjanich-utca 7. szám. 5525

Manikűröző

és arcmasszírozónő lakik Weitzer János-utca 17., I em. 21. ajtó. 5480

Épület és díszmű bádogos munkákat legjutányosabban készít úgy helyben, mint vidéken **Diamant Jenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán** (Polgári iskolával szemben.) 3681

Kopott parket

tükröfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsölli fel. I-3382

4 1/2%-os nagy kölcsön

birtokokra, házakra, szállodákra, villákra, továbbá építkezési hitelek is gyorsan és előnyösen azonnal megszerzettnek és lebonyolítottak

HOFFMAN JAKAB
BUDAPEST, VI., TERÉZKÖR UT 1 a., III. EMELET 8. 4475 Telefon 49-67.

952—1911. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-radnai kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. 1084/3 számú végzése következtében Schlesinger Jakab javára 109 kor. 14 fillér s jár. erejéig 1911. évi február hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 652 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: faszin, szekér, kert és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mradnai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 68/3. számú végzése folytán 109 kor. 14 fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi november hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 37 korona 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Opáloson, a 243. számú háznál leendő megartására 1911. évi november hó 21 ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-

fizetés mellett, a legelőbbetigérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Mradnán, 1911. évi november hó 10. napján.

Tichy Apád,
5529 kir. bír. végrehajtó.

Csillárok,
Villamos felszerelést
legolcsóbban
Diamant-nál
Atzél Péter-utca 2. (az udvarban)

Már!
megnyilt!!

IVÁNYI
MENYHÉRT

ujonnan megnagyobbított
cipő-, kalap- és uri divat-áruháza
a Forray-utcában. 4011
Urai fényképésszel szemben.

Nagyobb birtokok
2000—40.000 holdig
megvételre kerestetnek.

Jó erdőbirtokok előnyben részesülnek. 5536

Szíves ajánlatok kéretnek:

Weisz Mór
Budapest, Betlen-utca 10. szám.

Biztosítom,
hogyan nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszert, zseb és modern hárfa ütő inga-órát akar venni, vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER
VILMOS 3102

műorás és ékszerész üzletét
Forray-u. Szabadságtéri sarok-épületben.

Barthl János
épület és műlakatos
Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sirrácokat, takaréktűzhelyeket és minden javításokat pontosan és jutányos árakon.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

A n. 6. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

5305 **Barthl János.**

14221/1911.

Hirdetmény

Az 1909. évi V. t. c. 6. §-a értelmében 1910 január 1-től kezdőleg Arad város területén lévő földek és telkek művelési ágában előállott allandó jellegű változás a városi adóhivatalnál bejelentendő.

Ezen bejelentést azon egyén tartozk teljesíteni, aki mint tulajdonos, vagy hasznélvező a tényleges birtokosnak tekintendő s a fennálló szabályok értelmében a földadó fizetésre kötelezve van. Ez a kötelezettség a nem önjogu, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselőt terheli.

Ezen alapon figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy minden ilyenmü változást a földadó kataszteri munkálatokban való érvényesítés végett fenti időben jelentésük be, mert mulasztásuk az 1885. évi XXII t. c. 7. §-a alapján az 1883. évi XII v. t. c. 101. §-ában megszabott büntetést vonja maga után.

Arad, 1911. október hó 30-án.

A városi adóhivatal

Ezen rovatban minden szó egy-szeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh.-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi " 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elő — vagy levélbélyegekben. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkesztí. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

LEVELEZÉS.

Egy kísérlet

Legendó hozzá, hogy a „Mimosa“-tej-crém csodás arcfinomító hatásáról meggyőződjön. Egy tégely ára 1 korona. Egy drb. szappan 70 fillér. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

„Falusi asszonynak“

levele van szokott helyen falusi embertől. 5531

Valódi francia

és angol illatszerek, hölgyporok, kölni vizek, arckrémek s más kosmetikai cikkek legnagyobb választékban Hegedűs Gyula kefe, pipere és illatszere kereskedésében. 5451

„Ella“

Levele ment. 5530

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. 1-3288

Háziasan nevelt,

szerény, némi hozománnyal rendelkező 26 éves csinos uri leány házasság céljából hivatalnok ismeretségét keresi. Ajánlatok „Szerény“ jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 5533

Orvosi előírásnak

megfelelő kötszerek, szülészetik cikkek és gummiáruk legjobb beszerzési forrása Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

„Nagy Huncut.“

Most láttam csak, mennyire rád vall a megezölítés! Nagy Huncut vagy tényleg, amilyen kedélyes, kedves és szeretetreméltó jó fiúcska vagy, éppen olyan huncut is (ezt nem szabad hízolgésnek venni mert akkor, többé ezt nem írom.) De lehet neked nem írni? Lehet téged nem szeretni? Olyan bohó és furcsa kérdések, hogy magam is meglepődöm rajtuk! Ha nem tudom, mi történne, ha az összes égiek és földiek is összeesküdnek ellenünk, még akkor is szeretnék, el tudod ezt másként is képzeini? Ugy-e nem kis drágicám! De azért mégis megrovással kell illesselek, mert türelmetlen vagy s nem tudod bevárni hiradásom, ebben is megelőztél, ez nem szép tőled s amint legközelebb találkozzunk ezen eljárásért megfenyítés jár ki. Azt hiszem legközelebb már értesíthetek, hogy mikor lehetünk ismét szabadon egymáséi, tehát ügyelj és kísérd figyelemmel a híreket. Most sietek! Pá, pá sok puszi „Kis Huncut.“ 5324

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-3229

ÜZLETEK.

50 év óta fennálló,

jóforgalmu és modernül berendezett mészárszék Eleken, a Főtéren, nyugalomba vonulás miatt azonnal kiadó. Esetleg más üzletnek is alkalmas. Bővebbet Strifler Ferenc, mészáros és hentesnél Eleken. 5414

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Egy jó forgalmu

korcsma üzlet, házzal együtt, betegség miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4466

KIADO LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakása van, mert sok felesleges zaklatást zúdít magára s a lakóra. Hirdessen az

„Aradi Közlöny“

apróhirdetéseknek „Lakás“ rovatában és minden alkalmatlanság nélkül kaphat kedve szerinti lakót.

Két szobás utcai lakás

hozzátartozókkal február 1-ére kiadó. Ugyanott kétszárnyas, vaspáncélos nagy kapu eladó. Bővebbet Zrinyi-utca 3. Friedmann. 5483

Két butorozott szoba

vagy butor nélkül és egy pincehelyiség raktárnak azonnal kiadó. Luther Márton-tér 1. sz. 5507

Zoltán-utca

2 sz. alatt egy csinosan butorozott különbejáratu szoba az első emeleten azonnal kiadó. 5400

Kiadó

különbejáratu, utcai, tiszta butorozott szoba, esetleg előszobával december elsejétől. Simonyi-utca 6. 5532

Lakás

Lipót-utca 8b. sz. a. 2 szép nagy szoba, hálófülke, konyha, kamara stb.-ből álló lakás febr. 1-től, esetleg azonnal is kiadó. Szükség esetén 1912. április 30 ig albérlébe vehető. 5516

Csinos berendezésű

szép utcai szoba Ferdinánd-utca 5. szám alatt kiadó. 5508

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerével. 1-3292

ALKALMAZÁST NYER.

AKINEK alkalmazottra van szüksége, a leggyorsabban ér el eredményt, ha az Aradi Közlöny apró hirdetéseinek „Alkalmazást nyer“ című rovatában hirdeti.

Női kalap üzletbe 5472

kerestetnek ügyes kézhez dolgozó leányok. Czim a kiadóhivatalban.

Idősebb francia varrónő,

ki angol munkában is jártas, szalon részére kerestetik. Cim a kiadóban. 5534

INGATLAN.

Ház eladó

Fejsze-utca 80. sarok telek és ház. Bővebbet ugyanott. 5051

Eladó ház a Pécska-ut

12. sz. a. beltelkes félemeletes ház, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás özv. Barthl Jánosnál Rákóczi-utca 9. 5303

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5489

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek „Vétel és eladás“ rovatát használja

Saját gyártmányu cipőket

ajánlunk a n. é. közönségnek. Aki egy próbavásárlást eszközöl, meg fog győződni azoknak tartosságáról. Mértékutáni rendelések legpontosabban teljesíttetnek. Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete Szabadság-tér 15. a „Piros Csizmához.“ 3451

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyelmét felhívom Arad, Forray-utca gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divatteremre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitérőt tisztelettel Havas Gizella. 4931

Házber könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv- és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Czipő cecasio

beszállított árakkal Klein József czipőüzletében Petőfi-utca. Városi és megyei telefon 826. szám. 3725

Képkerekekől 4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór úveg, porcellán, lámpa és díszmű-áru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is elvállal.

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szereshetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Legújabb fa-dísz tárgyak

festésére, égetésre tarsó munkára, ékes kőkirakásra összes festészetű kellékekkel, gyári árban. Schweizer festőminták tulkészlet folytán mélyen leszállított árban, kölcsönzésre is 30 fill. feljebb. Ablakpapír 80 fillértől feljebb. Minden díszműáru, imakönyv kedvezményes árban. Krausz Paulin, színház-épület. 4914

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. 1-3228

Használt írógépek

kitűnő állapotban (4-es és 10-es Yost) Smith Premier (egy színű és három színű írás), 7. és 9. Remington, látható írásu Monarch, Oliver, Stearns, Adler, Barlok, Underwood, stb. egy évi jótállással, rendkívül olcsón eladó, esetleg kibéreható. (Vidékre is.) Nagy kőraktár az összes rendszerekhez. Ziffer Sándor írógép-vállalata Arad, József főherceg-ut 7. 3481

Libamáját

veszek a legmagasabb napi árban. Klein Gábor, Boczkó-utca 11. 5422

15 darab 7-8 hektés

új hordó első osztályu erős, vasalással, tölgyfából készült, jutányos áron eladó. Pafka József Aradkövi. 5505

Heti munkáslapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében, Andrassy-tér 16. Telefon 517. 556